

Karjalan pojat

... POHJOIS-KARJALAN RESERVILÄISLEHTI

... 18.12.2002 4/2002 ...

Lieksalainen Veli Oinonen ja "Elämää juoksuhaudoissa"

Kuva: Väinö Mononen

Sisäsivuilla:

2
Piirien puheenjohtajat

3
Uusi komentaja
Reserviläispiirin
piirikouluttaja

4
Mannerheim-ristin
ritaria muistettiin
JR 8:lle muistomerkki

5
Suhteellisuudentajua

6
Talvisodan reserviläiset
Rajajotos Tohmajärvellä

7
Eversti Pekka Ripatti
60 vuotta

8
NH90 – ei mikään
sudenkorento

9
Ylennyksiä
Reserviläisten tukiryhmä

10
Maanpuolustuskoulutus ry
P-K:n Sotilaslääni

11
Operaatio Umpihanki
kutsuu

PÄÄTOIMITTAJA

SATA RIKKI

Tämä itsenäisytemme 85. vuosi on ollut veljillämme piirissä työntäyteistä aikaa, kuten myös omalla kohdallani. On ollut sotakoulua ja harjoituksia niin, että välillä on ilmennyt pientä hapenpuutetta. Marraskuussa tulikin sitten yllättäen lakisäätiset 100 kertauspäivää täyteen. Tämän jälkeen kai sitä lainkirjaimen mukaan voinee siirtyä oikeasti ns. vapaaehtoiseen maanpuolustustoimintaan. Tiedä häntä. Tämän tilastomatematiikan jälkeen voi vain itsekseen todeta, että yhtäläillä sitä metsään eksyy kuin ennenkin.

Itsenäisyysajan hengessä tämänkertainen lehtemme nostaa esiin esi-isiemme ajankuvaa.

Sotiemme veteraanien perintö velvoittaa meitä jokaista suomalaista "kynnelle kykenevää" kantamaan kortemme kekon, jotta voisimme elää sovussa ja nähdä vielä sen itsenäisyyspäivän, kun sata menee rikki. Levottoman historiamme valossa tämä asia ei ole suinkaan itsestäänselvyys. Siksi vilpittömät onnittelet vielä kerran kaikille Itsenäisyyspäivänä ylennetyille - olette paikkanne auringossa ansainneet. Rauhallista Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta tasapuolisesti jokaiselle lehtemme lukijalle säätyyn katsomatta.

Väinö Mononen, päätoimittaja

Eversti Keijo Simola Prikaatin komentajaksi

Pohjois-Karjalan Prikaati järjesti juhlavan komentajien vaihtotilaisuuden paraateineen Kollaani Vasamalla Kontiolahdessa lokakuun viimeisenä päivänä. Eversti Asko Kohvakka luovutti prikaatin komentajuuden eversti Keijo Simolalle, joka aloitti virallisesti tehtävässään heti seuraavana päivänä 1. marraskuuta.

Pohjois-Karjalan Prikaatin uusi komentaja, eversti Keijo Simola.

koulun johtajaksi Haminaan.

Teksti: VM
Kuva: Puolustusvoimat

Eversti Keijo Simola, 45, siirtyi Kontiorantaan Pääesikunnasta, jossa hän toimi aiemmin operatiivisella osastolla. Everstiksi hänet ylennettiin 4. kesäkuuta tänä vuonna. Simola on alun perin kotoisin Lappeenrannasta. Hän on asunut perheineen vuodesta -89 lähtien Keravalla, jonne muut perheenjäsenet, vaimo ja kolme tytärtä jäävät asumaan ainakin toistaiseksi. Eversti Asko Kohvakka, 52, siirtyi 1.11. alkaen Reserviupseeri-

Hannu Martikainen piirikouluttajaksi

Pohjois-Karjalan Reserviläispiiri toi syyskokouksessaan 17. lokakuuta esille tarpeelliseksi toteamansa uuden piirikouluttajan "vakanessin" Timitran majalla Lieksassa. Piirikouluttaja on Reserviläispiirin käytössä toimiva henkilö, joka toimii pääasiassa piirin alueella sekä osallistuu pyydettyinä piirin eri yhdistysten kokouksiin. Hän esittelee yhdistystoimintaa yleensä ja ideoi tarvittaessa jäsenhankintaa.

Piirikouluttaja on puheenjohtajiston tukena ja edustaa tarvittaessa erilaisissa tilaisuuksissa. Hän toimii yhteistyössä toiminnanjohtajan ja Karjalan pojat -lehden päätoimittajan kanssa sekä yhdyshenkilönä Maanpuolustuskoulu ry:n kanssa. Lisäksi hän hankkii osallistujia kursseille ja kouluttajiksi sekä rekrytoi järjestöihin kuulumattomia henkilöitä reserviläistointaan.

Piirikouluttaja osallistuu mm. ryhmänjohtajille suunnattuihin varuskuntafoihin Kontiorannassa ja Ontolassa sekä on mukana myös veteraanityössä. Kokous valitsi tähän haastavaan tehtävään yksimielisesti Hannu Martikaisen Juuasta.

Hannu - vuosimallia -65

Hannu Martikainen on tullut vuonna -93 mukaan vapaaehtoiseen maanpuolustustyöhön osallistumalla Valmiuskurssi I:een Kontiorannassa. Paikallisosaston toiminnassa hän on puuhaillut alusta lähtien ja on nykyin Pielisen paikallisosaston koulutuspäällikkö. Reserviläispiiriin Juuan reserviläisten edustajana hän on toiminut vuodesta

-98 lähtien. Vastuu painaa edelleen... Juuan Reserviläiset ry:n puheenjohtajana 2000-2002 ja 1. varapuheenjohtajana tulevala kaudella vuonna 2003. Ohessa vielä muutama toiminnallinen "sijoitus": Vapaussodan Pohjois-Karjalan Perinneyhdistyksen sihteeri - Pohjois-Karjalan Sotainvalidien Jälkipolvet ry:n hallituksen jäsen - Pohjois-Karjalan Prikaatin Killan jäsen - Juuan Sotaveteraanit ry:n kannattajajäsen. Hannu on sotilasarvoltaan reservin alikersantti. Kuten edellä ilmeni harrastuksiin kuuluu todella laaja-alainen reserviläistöiminta. Tämän lisäksi mies kerkiää vielä metsästä.

Tässä vielä piirikouluttajan yhteystiedot: Hannu Martikainen, Mineraalintie 257 A, 83950 AHMOVAARA, puh. 0400-991963 tai e-mail: hannu.martikainen@milnet.fi

Teksti ja kuva: VM

Reserviläispiirin uusi piirikouluttaja Hannu Martikainen Juuasta.

Iloista ilmavalvontaa

Pohjois-Karjalan Prikaati sai 7.-8. syyskuuta vieraakseen 14 naista ja miestä, jotka tulivat Maanpuolustuskoulu ry:n järjestämälle lisäkurssille Kontiorantaan. Taitoja hiottiin meillä päin harvinaisemmassa lajissa, ilmavalvonnassa ja sen viestitoiminnassa.

Erja Taskinen Kuopiosta ja Matti Pesonen Joensuusta perehdyttivät osallistujat maamme kokonaisilmavalvontajärjestelmään viesti- ja tutkajärjestelmineen. Pureduimme varsinaiseen kurssin aiheeseen kuuluvaan aisti-ilmavalvontaan ja viestitoimintaan, joka on ainutlaatuinen koko maailmassa. Yksityiskohtana mainittakoon, että pelkästään yhden Ilmavalvontakomppanian reviiri on sata kertaa satakaksikymmentä kilometriä, johon sijoitetaan 22 ilmavalvonta-asemaa tiiviiksi valvontaverkoksi.

Kalustokoulutuksessa vedettiin kaapeleita ja piuhoja pitkin poikin Prikaatin pihaa. Kun tuntuu oli saatu omiksi tarpeiksi, kiipesimme varuskunnan vesitorin juurelle yön yli kestäväan maastoharjoitukseen rakentamaan oikeaa ilmavalvontaa-asemaa majoituksineen. Len-

Teksti ja kuva: VM

Ilmavalvonta-aseman perustaminen meneillään. Baskeripäin Matti Pesonen opastaa ja huijaa ohjeitaan käsimerkein metsässä.

toilikenteen seuraaminen ja viestipäivystys alkoi välittömästi. Ohessa kopeloimme tietysti aseman lähipuolustusasemat ja "harrastimme" läpiyön kiertävää vartiointia.

Toiminta tehostuu

Viestilaitteissa ilmenneiden teknisten häiriöiden takia jouduimme seuraavana aamuna tekemään kurssiin pikaisen ohjelmanmuutoksen, joka osoittautuikin hyväksi ratkaisuksi. Päätimme tehostaa toimintaa ja siirtyä moottorimarssilla Pyytivaralle alueelle soveltavaan vaiheeseen. Tehtävänä oli perustaa maastoon toimiva ilmavalvontaa-asema majoituksineen 90 minuutissa. Homma pelasi todella hyvin, sillä kaikki oli valmiina jo 50 minuutissa. Purimme aseman ja pakkasimme huolellisesti kaluston paluumarssia varten; sitten kaluston huoltoon ja luovutukseen. Kurssi oli päättynyt.

Koulutuksella oli taas kerran myönteinen vaikutuksensa meihin ensikertalaisiin, sillä tässä lajissa kouluttajia lukuun ottamatta kaikki osallistujat olivat aiemmin olleet tekemisissä enemmänkin ilmavaivojen kuin ilmavoimien kanssa.

Veljekset
KUOKKANEN OY
YLI 120 VUOTTA OUTOKUMPULAISTA VÄHITTÄISKAUPPAA

• Huonekalut • Kukat • Hautaustoimistopalvelut
Nurmen huonekalu-, kukka- ja hautaustoimisto ky

Kummunkatu 12, 83500 Outokumpu, puh. 013-550 466

OUTOKUMMUN
seutu

PENTIN PAINO
Kalattomantie 72, 83500 OUTOKUMPU, Puh. 013-554 050, GSM 0500-372 968

Outokummun Energia Oy
Kuusjärventie 3, 83500 Outokumpu puh. 013-563 011

ITS-isännöinti ja kirjanpito

TILIKIHA OY

Kummunkatu 18, 83500 Outokumpu
Puh. 013-555 245, email: tilikiha@opaasi.fi, matkapuh. 050-5555 246

kesport urheilu & kodinkoneet
KONTKANEN
ASEMAKATU 4, OUTOKUMPU, PUH. 550 154

PARTURILIIKE
J. VENEJÄRVI

Kummunkatu 18, 83500 Outokumpu
puh. (013) 561 236

OUTOKUMMUN
OSUUSPANKKI

100 vuotta tulevaisuudessa

EDULLINEN JA VIIHTYISÄ
RUOKA- JA KOKOUS-
RAVINTOLA
OUTOKUMMUN
KESKUSTASSA

PALVELUTALO, LOUHELANK. 17.
OUTOKUMPU, PUH. 550 815.
Avoinna: Ma-pe klo 8.00-16.00

**OUTOKUMMUN PUU
JA KUIVAAMO OY**

Kuopiontie 97 B 83630 Kuusjärvi FINLAND
outokummun.puu@opaasi.fi
Tel. +358(0)13 561 711, Fax +358(0)13 555 353

MAANSIIRTO

Eero ja Tapio KONTKANEN Ky
- Maansiirtotyöt
- Sora-, murske- ja ruokamulta-
toimitukset, myös Polvijärvelle
- Rahti- ja erikoiskuljetukset

Kalattomantie 66,
83500 OUTOKUMPU
Puh. 013- 550 965, 550 928
Autopuh. 0500- 373 610

Yrittäjä, jätä kirjanpitosi ammatilaisten hoitoon!
Me olemme Kirjanpitoamattomien Liiton hyväksymä ja valvoma auktorisoitu tilitoimisto.

27 vuotta taloushallinnon asiantuntijapalveluja
AUKTORISOITU TILITOIMISTO

KIRJANPITO RÄSÄNEN
Suutarinkatu 9, 83500 Outokumpu
puh. 013-562 611, fax 013-554 649
e-mail: erkki.rasanen@opaasi.fi

Outokumpu

OUTOKUMPU MINING OY
Kummunkatu 34, 83500 Outokumpu,
puh. 013-5561, fax 013-556 263
www.outokumpu.com

Matkasi varrella
Outokummussa,
Polvijärvellä,
Ylämyllyllä,
Joensuussa

OKUN PUTKITYÖ OY
Karjalankatu 3, 83500 Outokumpu

Puh. 013-550 141 ja 550 142,
fax 013-555 552

Outokumpu

OUTOKUMPU TURULA OY
Kuvernöörinkatu 2
P.O.Box 22, FIN-83501 Outokumpu, Finland
Tel. +358 13 5671, Fax +358 13 554261

RÄÄKKYLÄN OSUUSPANKKI

RÄÄKKYLÄN APTEEKKI

Kinnulankuja 2, RÄÄKKYLÄ
P. 013-661 106

KONEPAJA

- LAATUA JA KOKEMUSTA -

OUTOKUMMUN METALLI OY

OUTOKUMPU

Aseveljet. Marskin ritari Onni Määttä (vas.) ja juukalainen kaukopartiomies Lauri Kakkonen.

Mannerheim-ristin ritaria muistettiin

Pohjois-Karjalan Reserviläispiirin edustajat kävivät kuluvan vuoden aikana kaksi kertaa vierailulla Mannerheim-ristin ritari Onni Määttän kotona Ilo-mantsissa.

Virkeä ja huumorintajuinen sotaveteraani täytti 10. helmikuuta 94 vuotta. Reserviläispiiri muisti ritaria piirin kultaisella ansiomitalilla. Piirin delegaati-

oon kuuluivat Lauri Kakkonen, Tenho Ilvonen, Väinö Mononen, Renata ja Jarmo Tolvanen.

Heinäkuussa vierailijoina olivat Lauri Kakkonen, Pekka Ripatti, Viljo Lehikoinen, Väinö Mononen, Hannu Martikainen ja Jarmo Tolvanen.

Teksti: Jarmo A Tolvanen
Kuva: VM

Muistomerkki JR 8:lle

Jääkärirykmentti 8, joka tunnetaan paremmin Väinö Linnan Tuntemattoman rykmenttinä, sai Ylämyllyn Paloaukealle oman muistomerkkinsä. Se on alun perin sodanaikainen panssarieste Muolaan pitäjältä Karjalan kannakselta. Kiveen kiinnitetty reliefi on kouvolaisten taiteilija Esa Hyytiäisen käsialaa.

JR 8:n perinteitä vaaliva Karjalan Prikaatin Kilta järjesti 1. marraskuuta juhlan muistokiven paljastuksen Ylämyllyllä. Varsinaisen paljastuksen suorittivat Olli Raunio ja Matti Uurasjärvi, jotka molemmat henkilökohtaisesti palvelivat sodan aikana JR 8:ssa.

Rykmentti sai lähtökäskyn rintamalla kesäkuun lopussa 1941. JR 8:n komentajana toimi tuohon aikaan Pietari Aleksanteri Autti, lempinimeltään "Ukko", joka nimitettiin myöhemmin Mannerheim-ristin ritariksi numerolla 51. "Ukontie" vei rykmenttiä mm. reitillä Äänislina-Syväri-Loimola. Jatkosodan päätteeksi käsky kävi vielä Lapin sotaan saksalaisia vastaan. Lopulliseksi "Ukontien" päätepisteeksi sodan jälkeen tuli Kouvola. Niinpä rykmentin kuluma tie olikin tuskaisan pitkä ja kivinen.

Teksti: VM

Myllykirje Kekkoselle

Varusmiesajanani vuosina 1978-79 teki allekirjoittaneeseen lähtemättömän vaikutuksen silloinen Kainuun Prikaatin komentaja, eversti Martti Alatalo, myöhemmin mm. Lapin Sotilaslääkärin komentaja ja kenraaliluutnantti. Tuo jyhkeä lapinmies, jonka hartiat olivat kuin ladonovet ja ääni kuin ukkosenjyrinä. Hänen tekemänsä työ jo silloin sotaveteraanien hyväksi vaikutti myös vahvasti omaan ajatusmaailmaani. Vielä siihen aikaan oltiin Suomessa melko hiljaista väkeä ja tuntui siltä, että veteraaniasioista kyllä puhuttiin, mutta harva teki niiden eteen oikeastaan mitään. Niinpä tultiin vuoteen -80 ja

olin ollut reservissä yhden vuoden. Minua vaivasi tietysti nuorena miehenä tuohon aikaan monikin asia. Mutta yksi päälimmäisistä ajatuksista oli komentaja Alatalon veteraanipuheet. Enkä saanut ajatuksilleni rauhaa, vaikka olisin pimeään komeroon mennyt. No, päätin lopulta tehdä jotakin ja nopeasti. Laadin viisisivuisen, tulenkattuisen myllykirjeen suoraan Tasavallan presidentti Urho Kekkoselle. Vastauskin tuli pikaisesti kirjattuna kirjeenä, jossa kansliasta käsin annettiin ymmärtää, että asiat kyllä etenevät tästä eteenpäin. Tuon jälkeen tapahtui omalla kohdallani kaikenlaisia "outoja" yhteen-

Marskin taulu reserviläismajalle

Seija ja Heikki Turunen lahjoittivat arvokkaan Mannerheim-työkalun Juuan Reservikomppanian majalle Juuan Piiterissä isänpäivänä 10. marraskuuta 2002. Taulussa Marsalkka Mannerheim on kuvattu 75-vuotispäivänään 4.6.1942. Taulu on kuulunut Seijan isälle Toivo Tuonoselle, joka sai sen äidiltään Olgaalta sodasta paluun muistoksi jouluna 1944. Toivon isä Matti kaatui 43-vuotiaana reservin korpraalina Talvisodassa Tammisuolla 9.3.1940.

Reservin kersantti Toivo Tuonen osallistui Talvi- ja Jatkosotaan sekä Lapin sotaan. "Piiterin Topi" toimi Juuan Sotaveteraanit ry:n varapuheenjohtajana ja nimettiin Juuan Reserviläiset ry:n Vuoden 1999 Reserviläiseksi. Erittäin pidetty aktiiviveteraani kutsuttiin viimeisen iltahuutoon lokakuussa 2000. Muistotaulu saa arvoisena kunniapaikan reserviläismajalla.

Teksti ja kuva: Jarmo A Tolvanen

Arvokkaan taulun lahjoittajat Seija ja Heikki Turunen.

sattumia. Kävipä mm. eräs tuntematon upseerikin yötä myöten kotonani "juttusilla". Näitä asioita en käy tässä yhteydessä sen tarkemmin selvittämään, sillä oleellista oli se, että pystyin tekemään jotakin asian eteen ja sain lopulta mielenrauhan palautumaan.

Malli "Kekkonen"

Nyt parikymmentä vuotta myöhemmin sain tietää, että tuolloin oli alkanut yllättäen tulla nimettömiä rahalahjoituksia sotaveteraaneille eri puolelta Suomea. Tutkijoiden mukaan useiden henkilökohtaisten lahjoitusten takana oli ollut itse Urho Kaleva.

Tästä innostuneena onnistuin kerran itsekin tekemään omalla tasollani melkoisen rahalahjoituksen vastaavalla tavalla nimettömänä. Tämä oli taloudellisesti sen verran iso asia, että päätin liiallisen varmuuden välttämiseksi kysyä oman emäntäni mielipidettä. Jokohan tuo ulko-ovea näyttäne? Hämmästys valtasi miehen, kun lupa tuli eikä tarvinnut ovesta lähteä. Itse asiassa ihmettelen sitä kyllä vieläkin. Malli "Kekkonen" ei ollutkaan niitä maailman huonoimpia vaihtoehtoja.

Lähestyn näin joulun alla tässä asiassa muitakin kansalaisia, joilla jää vähän ylimääräistä kirstun pohjalle tai muutoin satuu olemaan sijoitusongelmia

joululahjojen oston suhteen. Yksi mahdollisuus olisi tehdä Itsenäisyysvuoden paras teko ja lahjoittaa jokunen euro sotaveteraanien hyväksi oman paikkakunnan veteraanien tilille. Etenkin juuri nyt, kun sillä vielä on suoranaista vaikutusta. Voin hyvin kuvitella tuon sanoinkuvaamattoman tunteen, joka siitä lahjoittajalle jää. Lahjoitettava summa ei ole suinkaan tärkeintä, vaan auttamisen pyhä periaate. Omalla kohdallani muistan tuon vastaavan hetken lo-punikäni.

Teksti ja kuva: VM

Sota-ajasta joku sai vaivan-palkakseen Vapaudenristin, joku toinen taas vain Puuristin.

Tuleva reserviläispiirin puheenjohtaja Pauli Turunen antaa oman työnäytteensä EKO - ammunassa.

Johtamisharjoitus Kontiorannassa

Pohjois-Karjalan upseeri- ja reserviläispiirien yhdistysten puheenjohtajia ja sihteerejä kerääntyi Maanpuolustuskoulutus ry:n ja P-K:n reservipiirien järjestämään johtamisharjoitukseen 14. syyskuuta Kontiorannassa. Piiripäällikkö Carl-Erik Spåre kahlas läpi vuoden 2003 tulevia vapaaehtoisharjoituksia ja toiminnanjohtaja Tenho Ilvonen käsitteli vuorostaan piirin tulevia tapahtumia, joita tuntuu olevan kalenterintäydeltä.

Välillä tankattiin ruumiin ravintoa ja jälkipaloiksi irtauduttiin ammutakisaan. Suoritettiin EKO-aseammunta, jossa jokainen ampui sarjan 5+5 laukausta pystystä. Toinen viiden lauka-

uksen sarja kilpailtiin toisiaan vastaan. Komeat mitalit odottivat noutajiaan. Yllätys oli valmis, sillä mallia muille näytti porukan ainoa nainen Kaisa Kajo Joensuusta, joka voitti koko kisan. Onneksi olkoon!

Upseerien piirin puheenjohtaja Pekka K. Vatanen toi esiin yhdistysten jäsenhuollon. Tämän tärkeän aiheen ympärillä tehtiin 25 henkilön voimin ryhmätöitä, joita purettiin sitten ryhmittäin käytäntöön soveltavaksi ja myös käyttöön otettavaksi!

Reserviläisten piirin puheenjohtaja Jarmo Tolvanen käsitteli yhdistysten toimintaa ja niistä tiedottamista. Päällimmäiseksi nousi yhdistyksen oma tiedottaja, jonka kautta kunkin yhdistyksen oma informaatio virtaa luontevimmin sisään ja ulos.

Teksti ja kuva: VM

Ammuntapäivä prikaatissa

Ammuntojen suosio on säilynyt reserviläistemme keskuudessa korkealla. Sitä osoitti Maanpuolustuskoulutus ry:n ja reserviläisten järjestämä ammuntopäivä 6. lokakuuta Pohjois-Karjalan Prikaatissa. Peräti 90 henkilöä kokoontui sihtaillemaan sunnuntaipäiväksi Kontiorantaan.

Sää oli syksyisen kolea, mutta onneksi vähäluminen. Joukot jaettiin aluksi kolmeen osaan eri ampumapaikoille. Ammuntojen virallisina valvojina toimivat prikaatin yliluutnantit Jukka Päivinen tarkka-ampujakivääriammunnassa, Risto Kontkanen rynnäkkökivääriammunnassa ja Heikki Rosenius kertasingon sisäpiippuammunnassa. Ammuntoja johtivat vuoden 2001 erikoiskoulutetut reserviläiset. Ammunnat etenivät kul-

lakin paikalla sujuvasti ja yhteistyö toimi moitteettomasti kouluttajien ja ampujien kesken. Periaate harjoituksessa oli palauttaa mieliin eri aseiden käsittely, toiminta ja turvaohjeet. Kohdistuslaukauksilla etsittiin kympejä ja kerrattiin aseiden säätöjä. Niinpä jokainen kilpaili lähinnä itseään vastaan yrittäen osua mahdollisimman pieneen kasaan. Poikkeuksena oli sinkoammunta, jossa tähtäiltiin "pakollisia" kertaosumia valokuovilla seisovan ja liikkuvan vaunun tornin juureen taistelijapareittain.

P-K:n Sotilasläänin komentaja eversti Heino Pikkukangas kävi myös tutkailemassa tuloksia ja oli varsin tyytyväinen näkemäänsä. Läpileikkauksena tuloksista yleensä voitaneen sanoa, että osumat olivat ampujilla hyvin kohdallaan.

Teksti ja kuva: VM

Pitkä mies pitkällään tarkka-ampujakiväärissä. Sami Nenonen keskittymässä omaan suoritukseensa.

Suhteellisuudentajua

"Minähän tässä olen mies kentällä ja tunnen tilanteen!" Tämä on kokemusteni mukaan tyypillinen suomalaisen sotilaan kanta, kun ylempi johtoporrassuuskalaa olla eri mieltä jostain ilmoituksesta, suunnitelmasta tai näkemyksestä. Siellä ylempänä ei enää ole kennon kosketusta todellisuuteen.

Toisaalta taas alemmilla tasoilla, esimerkiksi pataljoonan esikunnan näkökulmasta katsottuna komppanioissa ja joukkueissa, puuttuu tyypillisen suomalaisen sotilaan mielestä kokonaiskäsitys tilanteesta.

Kaiken kaikkiaan siis: kaikki asiantuntemus ja viisaus on säännöllisesti keskittynyt juuri sille tasolle, jolla asianomainen suomalaissoturi itse on. Hän voi olla kiväärimies vartiopaikalla, komppanianpäällikkö tai toimia jossain esikuntaportaassa, mutta joka tapauksessa hän on aina juuri sillä tasolla, jolla on parhaat edellytykset muodostaa pätevä käsitys asioista.

Joissakin rauhanturvatehtävissä olen hieman päässyt vertailemaan joidenkin eri kansallisuuksien sotilaallisia toimintatapoja, ja kyllä siinä joukossa on suomalaisten vankkumaton usko tilanteentuntemuksen sijaintipaikkaan organisaatioissa aika kärkepäätä lajissaan.

Välillä tällaisesta suomalaiskansallisesta suhtautumisesta on riesaa, mutta kyllähän asian kanssa sentään toimeen tulee, kun itsekin suomalaisena osaa väittää tarpeeksi kovasti vastaan.

Muunmaalaisten arveluista en

osaa sanoa. Selvästi suomalaista jääräpäisyyttäkin huonompana vaihtoehtona pidän ainakin ajatustapaa, jonka kerran kohdasin erään toisen kansallisuuden kanssa, kun olin sanonut pitäväni heikäläisten tilanneilmoitusta huonona: "Sir, voisitteko sanoa millaisen ilmoituksen haluatte, niin me teemme sellaisen."

Muissa suhteissa kuin vankkumattoman oman pätevyyskosen suhteen voi suomalaisten toimintaa vaikkapa juuri rauhanturvakentällä mielestäni kuvata osuvimmin sanomalla, että

se on ainakin johonkin mittaan asti suhteellisuudentajuista. Suomalaisten tekemiset tapahtuvat aika lailla Väinö Linnan romaanin "Tuntematon sotilas" luutnantti Vilho Koskelan erään huomautuksen alkuosan hengessä: "Asialliset hommat suoritetaan, ..." Hommat hoidetaan ainakin kohtuullisessa määrin kunnolla ja loppuun asti, mutta liikaa ei intoilla eikä öykkäroimään ruveta. Suomalaisten suhteellisuudentajuun kuuluu muun ohessa myös joustava suhtautuminen ohjesäännön käytäytymisohjeisiin sekä sekini,

että joskus voidaan oikoa mutkia ja sanoa suorat sanat sinne, minne pitää. Muistelen kerran oikoneeni mutkia ollessani rauhanturvatehtävässä eräässä maassa, junailmassa yhdessä vaiheessa myös suomalaispataljoonan läpimenoa toimialueelle. Suomessa oli tutkittu karttaa ja tehty reititusunnitelma, jonka katsoin sopimattomaksi. Otin suoraan kotimaahan yhteyttä ja sainkin päätöksen muutetuksi. Jaa ettäkö millaisen perustelun esitin kannalleni? Önhän tuo arvattavissa. Siinä kohdassa suhteellisuudentaju loppui: "Minähän tässä olen mies kentällä ja tunnen tilanteen!"

Teksti ja kuva: Pasi Karonen pasi.karonen@hut.fi

Taistelupanssarivaunun hylky ja talojen raunioita. Tilannetta kentällä; niin ihmisten talojen kuin sotineiden joukkojen taisteluvälineidenkin jäänteet todistavat vihanpidosta. Kuva on otettu Pohjois-Bosniassa Bosnia-Hertsegovinan sodan jälkeen, vuonna 1996.

LIPERIN
OSUUSPANKKI

TÄYDELLISTÄ HAUTAUS-
JA KUKKA-ALAN PALVELUA
Hautaus- ja kukkapalvelu
PESONEN Ky

Liperi puh. 651 193, Viinijärvi 641 269

LIPERIN KUNTA

MARKET

NELIAPILA
LIPERIN
Puh. 651 860

Liperin apteekki

PYÖRÄLIKE

A. MUSTONEN
82200 HAMMASLAHTI ☎ 013-741 001

AKKUHUOLTO

Sinkkonen Oy

Ukkolantie 4 • 80130 JOENSUU • Puh. (013) 122 616

Computec Oy

aluekonttoreistamme
Kouvola Helsinki Joensuu Jyväskylä Kuopio
Oulu Tampere Turku
www.computeec.fi

Veljekset

PIIPPONEN Y

MATTOVALJAKKO

MYYMÄLÄ Puh. (013) 741 952
VIRASTOTIE 1 GSM 0500 576 958
82200 HAMMASLAHTI Fax (013) 741 846

Sujuvasti sähköllä!

SÄHKÖASENNUS TEUVO SOIKKELI KY

Rasintie 23, 80330 Reijola
Puh. 0400-760 395

"Tahto rautainen on kunto kuolematon, saloseuduilla Suomen se kasvanut on"...

Kunnianosoitus sotiemme unohdetuille taistelijoille

Juukalaisille Ida Maria ja Paavo Tolvaselle siunaantui vuosi- en 1901-1922 aikana 12 lasta; 5 tyttöä ja 7 poikaa. Osa lapsista menehtyi varhain. Isotätini Iida Lyyli (90v) kertoi kesällä 2002 muistavansa kuinka v. 1918 punakaartilaiset väräysreissulla kauhistelivat Tolvasen pienen töllin ahtautta ja ankeutta. Poikanen Juho "varasti" henkensä uhalli jauhoja petteleivän tarpeiksi läheiseltä Mellilän myllyltä Larinsaassa. Paavo isä elätti perheensä pienriistan metsästyksellä ja metsätöillä kuolemaansa asti. Päälle kaatunut tukkipuu murskasi yli 60-vuotiaan savottalaisen v.1933. Leski ei saanut tilaisuutta nähdä sotareissulta selvinneitä poikiaan, hän murtui toukokuussa 1944.

Veljekset Mikko, Ville, Juho ja Paavo A.

Työmiehinä Tolvasen veljekset eivät ehtineet suojeleuskunnan harjoituksiin; Talvisotaan he saivat kivääriin, kokardin ja vyön (malli Cajander). Talvisotaan veljeksistä kutsuttiin Mikko, Ville, Juho ja Paavo A. Nuorin veljeksistä Tauno, entinen painija, nyt jo lähes liikuntakyvytön, karkasi vapaaehtoisena rintamalle "varastamallaan" polkupyörällä kun omaa ei ollut.

Veljekset eivät tuoneet sodista juurikaan ylennyksiä eikä "voitonmerkkejä". Silti nämä tavalliset työläismiehet täyttivät paikkansa siinä missä sadat tuhannet kaltaisensa. Maanpuolustus ei kuulunut kotikasvatukseen, työ korvasi kouluopin. Heillä ei ollut maita eikä mantuja mitä turvata, mutta isänmaan puolesta hekin taistelivat. Ikä-

miesreserviläisinä Tolvasen veljekset kuuluivat ennen kaikkea talvisodan taistelijoihin toisten joutuessa jatkosodan etulinjoillekin.

Isänmaa kutsuu...

Vanhimmasta veljeksestä Mikosta tuli yksi 330 juukalaisesta sankarivainajasta. 37-vuotias sotamies kaatui Lunkulansaa- ren tulipätsissä 2.1.1940. Vapaudenristin sururisti lähetettiin hänen vaimolleen, kolmen lapsen äidille.

Ville kunnostautui lääkintämiehenä hakien haavoittuneita luotisuihkusta osana saaden. Hiljainen rintamajermu eli vaila maallista mammonaa rengin töitä ikänsä tehden. Kuolema oli yhtä koruton. Ikämies kaatui kirves kädessään puupinon ääreen.

Kotkaan perheineen myöhemmin muuttanut Paavo Armas ei myöskään kertonut paljoa sota- reissuistaan. Kerran hän muisteli kuinka oli pakotettu ampumaan venäläisen kiväärimiehen erässä karjalaismökissä. Hengen pelastanut vaatimaton siviilipistooli on kokoelmisani. Muistona rauhallisesta ja herkästä miehestä, jonka paras nuoruus kului verikentillä ja loppuelämä sotamuistojen rasittamana.

Yhden luokan kansakoulusivistyksellä Juho astui 12 kk kestävään vakituiseen palvelukseen Viipurin Rykmenttiin Haminassa 20-luvulla. Hän osallistui myöhemmin vielä kertausharjoituksiin Utissa kesällä 1939. Sotapalvelus (aseellinen, A I) alkoi YH:n kautta 10.10.1939 JR 36:ssa. Hän oli sotaan lähtessään juonut kerralla Nurmeksestä ostamansa "pimeän" vii-

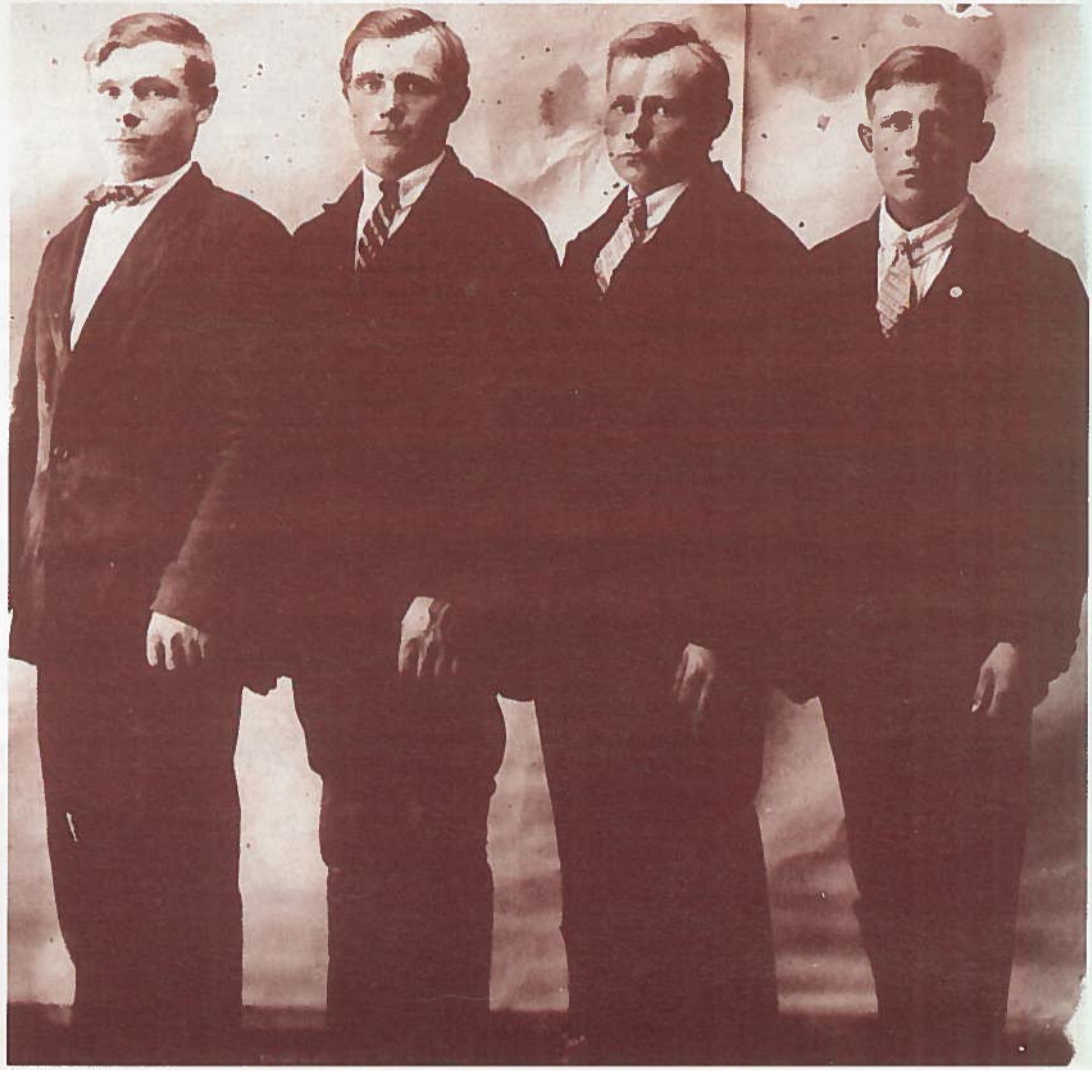
napullon. Humaltumatta siitä hän oli vaistonnut, ettei kuole sodassa. Juho oli molemmissa sodissa kiväärimiehenä ja ajomiehenä. Talvisodan taisteluissa hän palveli Piitsjoella, Pitkärannassa ja Uomaan suunnalla. Siellä mistä monet juukalaiset aseveljet eivät palanneet.

Pirkele! Ankeita aikoja

Jäätäneet ja silpoutuneet ruumiskasat, joissa tuntui joku liikuvan, jäivät erityisesti ukkini sieluun syväälle. Juho oli väijytykseen joutuessaan pidellyt hevostaan paikoillaan, kun kyidissä olleet "sotaherrat" juoksivat sillä välin metsikköön. Pirkele! oli teräshermoisen ja huumorintajunsa aina säilyttäneen miehen ainoa käyttämänsä voimasana.

Juhon pieni Pauli-poika kuoli talvisodan aikana. Aino-vaimonsa kaksi lasta oli jo pulaa- aika riistänyt äidiltään. Lasten hautoja ei ole enää olemassa- kaan. 30-luvun Suomi oli armo- ton vähäosaisille. Silti isäni vei usein äitinsä laittaman eväsnyytin läheiselle Nunnanlahden vankileirille. Tuo "raskas rikos" on jo vanhentunut. Venäläisten kohtelusta ja kohtalosta muistuttaa enää 42 sotavankivainajan muistomerkki.

Jatkosotaan Juho lähti 18.6.1941 JR 10:een, josta 6.3.1942 Tyk.K/JR 31:een osallistuen Raja-Lentieran, Kuutamolahti-Porajärven ja Ontajoen asemataisteluihin. Juho kotiutettiin 10.7.1942 ja kutsuttiin palvelukseen taas 16.6.1944 JR 48:aan - Ihantalan ja Ala-Noskuan puolustustaisteluihin. Siviili koitti lopulta 14.11.1944. Ukko-Jussi tunnettiin väki-

Tolvasen veljekset 20-luvulla, vas. Mikko, Ville, Juho ja Paavo A.

vahvana miehenä, joka kerran kivityömiehenä ollessaan oli ainoana työporukasta nostanut melkoisen kivijärkäleen maasta. Leipä ei tullut helpolla sotienkauden jälkeen. Markan päiväpalkka heltisi, kun Juho so- tainvalidityökaverinsa kanssa ehti kaivaa kahdeksan metriä suo-ojaa. Juho jaksoi olla tie- töissä ikämiehenäkin kaatuen

hänkin kirjaimellisesti saappaat jalassa. Ukkini heikkokuntoinen sotilaspassi, armeijakuva ja Vapaudenmitalit kertovat ar- mottomasta ajasta, jonka ei soi- si koskaan toistuvan.

Isovanhempieni vaatimatto- man mökkipahasen paikalla Nunnanlahden Juntulankylässä on Juuan Reservikomppanian saunamaja - kuin muistona ja

kunnioituksena edesmenneille taistelijoille. Sotien ja arjen ri- vimiehille, aikansa sankareille. Erityisesti heille, jotka eivät ehtineet nähdä sotiemme vete- raanien arvostusta. Pirkele!

Teksti: Jarmo A Tolvanen

Kuva: Lyyli Piiparisen (os. Tolvanen) albumista

Sotainvalidikeräys Polvijärvellä

Polvijärvellä järjestettiin 3. elokuuta piirin sotainvalideille oma keräys, johon osallistui 25

varusmiestä Pohjois-Karjalan Prikaatista, 10 henkilöä Polvi- järven reserviläisjärjestöistä

sekä kaksi edustajaa sotainvali- deista. Keräys onnistui odotet- tua paremmin, sillä kasvua edel- lisestä vuodesta oli peräti 30 prosenttia, kertoo keräyspäällik- kö Lauri Tanskanen. Vielä ker- ran lämpimät kiitokset kaikille keräykseen osallistuneille!

Teksti: VM

Karjalan pojat-lehti toivottaa Teille kaikille oikein Rauhaista Joulua ja Menestyksellistä Uutta Vuotta 2003

Rajajotos Tohmajärvellä

P-K:n Sinibaretit, Joensuun Reserviläiset ja Vies- tikilta olivat järjestäneet lauantaina 21. syyskuuta rajajotoksen reserviläisille. Lähtö tapahtui Joensuusta bussikuljetuksella ja koh- teena oli Tohmajärvi ja siel- lä tarkemmin Tohmajär- ven rajavartioalue. Tällä kertaa kirkas ja kuulas sää otti vastaan tarpoja täy- det kaksi tusinaa.

Aluksi siirryttiin Väliavaaran vartioasemalle, jossa vartion päällikkö ylil Arvi Pulkkinen esitteli aseman toimintaa kah- vien merkeissä. Rajamiesten mukana taivallettiin parin kilo- metrin päähän varsinaiselle ra- jalle, josta alkoi 15 kilometrin taivallus pitkin rajapolkua ete- lään. Vaihteleva maasto ja syk- syn runsaat värit loivat tiiviin tunnelman matkan aikana.

Kova kahakka - arka asia

Tämän jälkeen saavuttiin Luukkolan peltoaukean seudul- le, jossa pysähdyttiin 19. Divi- sioonan muistomerkille. Näiltä kohdiltahan, tarkemmin sanot-

tuna Hiirelän kohdalta suoma- laisten 19. Divisioona suoritti ylimenon 10. heinäkuuta 1941 ja joutui yllättäen heti raskaisiin taisteluihin venäläisten kanssa. Kahakka on kuulemma vieläkin arka asia Pohjanmaalla, sillä heiltä kaatui peräti 511 miestä näihin korpiin. Kyseisten tais- telujen tuoksina kunnostau- tuivat mm. vänrikki Johan Aho- la ja kersantti Hugo Laukkanen, jotka näistä ja myöhemmistä ansioistaan nimettiin Marskin ritareiksi numeroilla 72 (Ahola) ja 78 (Laukkanen).

Luukkolan jälkeen oli vuoro-

sa Satulavaaran käytöstä pois- tettu rajavartioasema, jossa kei- tettiin kahvit ja paistettiin mak- karat. Täältä siirryttiin bussilla lähtöpaikkaan Väliavaaran ase- malle, jossa saunottiin. Retken päätteeksi aseman päällikkö Pulkkinen piti vielä mukaansa tempaavan sotahistoriallisen esitelmän. Täältä vielä paluu- matka bussilla takaisin Joensuu- hun. Reipas rajaretki oli päätty- nyt.

Teksti: VM

Kuva: Usko Lappalainen

Ryhmä reppuja ja reippaita reissumiehiä. Vieressä raja railo- na aukeaa.

Vasemmalla Reserviupseeri- ja Reserviläispiirin puheenjohtaja Pekka K. Vatanen, illan isäntä Raimo Tiittanen sekä Reserviläispiirin kunniapuheenjohtaja Eero Jako ja puheenjohtaja Jarmo Tolvanen.

Reservipiirien kokous pidettiin Värtsilässä

Reserviupseeri- ja Reserviläispiirin hallitukset kokoontuivat rajan pinnassa Värtsilässä 19.9.2002. Kokouksen alussa piirien puheenjohtajisto luovutti Reserviläispiirin hopeisen ansiomitalin majuri evp Raimo Tiittaselle. Puheenjohtaja Jarmo Tolvanen kiitteli entistä komppanian päällikköään

(1978-79, Karjalan Jääkäripataljoona 2 JK.), joka nytkin osoitti aitoa maanpuolustushenkeä tarjoamalla Majatalo Sini-linnun viihtyisät kokoustilat ja ruhtinaalliset tarjoilut veloituksetta!

Teksti: Jarmo A Tolvanen
Kuva: Hannu Martikainen

Reserviläisliiton ansioristin saajat (vas.) Oiva Kostamo Rääkylästä ja Ilpo Pohjola Joensuusta.

Marskin Malja

Jo perinteeksi muodostunut lämminhenkinen Itsenäisyyspäivän Marskin Malja -tilaisuus vietettiin 6.12. P-K:n ammatil-

lisen aikuiskoulutuskeskuksen tiloissa, jossa jaettiin erilaisia huomionosoituksia ansioituneille reserviläisille sekä mm. kolmelle evp. everstille, jotka ovat olleet kivijalkoina piirin toiminnassa. Tarkempi nimilista palkituista henkilöistä löytyy Ylennyksiä -osasta sivulta 9.

Teksti ja kuva: VM

Vuosien 1883-1902 Reservikomppanian perinneyhdistys perusteilla Juukaan

Juussa toimi vuosina 1883-1902 Reservikomppania. Kasarmialue oli kilometrin päässä Juuan Rostuvilla nykyisen hautausmaa-alueen kupeella. Komppaniassa oli koulutettava kesäkuukausina 200-300 miestä. Suomen vanhan sotaväen vaiheisiin

historiallisessa mielessä paneutunut reservin kapteeni, kaupallinen neuvos Kari J. Talvitie Helsingistä esittää "Vanhan väen perinneyhdistyksen" perustamista. Hän esittää, että avauksen yhdistyksen perustamisessa tekisi Juuan Reserviläiset ry.

"Esitän, että Juuan Reserviläiset ry, joka on esimerkillisellä tavalla ottanut vaaliakseen Reservikomppanian perinteen ja siten myös osoittanut tuntevansa yleisen asevelvollisuuden arvon, ottaisi ensi askeleen valtakunnallisen Suomen vanhan sotaväen perinneyhdistyksen perustamiseksi." -sanoo Talvitie.

rustaminen. Tavoitteena olisi vapaaehtoiseen maanpuolustustyöhön osallistuvien, paikallishistoriaa ja sotahistoriaa harrastavien, sekä esimerkiksi sukututkimuksen piirissä työskentelevien saattaminen kosketuksiin toistensa kanssa. Yksi keskeinen työosarko olisi olemassa olevan tiedon ja aineiston kokoaminen ja hyödyntäminen, sekä yhdyssiteenä toimiminen.

Yhdistystoiminnassa välttämätön sääntömääräinen toiminta byrokraatioineen jäisi minimitasolle. Toiminnassa perustettava yhdistys olisi jo alun perin läheisessä yhteistyössä Sotilasperinteen Seura ry:n kanssa, Talvitie sanoo. Juuan Reserviläiset ry:n johtokunta otti yhteistyökumppaninsa Ahman Pojat ry:n majalla myönteisen kannan Talvitien esitykseen. - Johtokunta palaa asiaan vuoden 2003 alkupuolella.

Byrokratia minimitasolle

Yhdistyksen perustamisen avaus voisi tapahtua siten, että Juuan Reserviläiset ry toimisi kokoonkutsujana ja perustava kokous pidettäisiin vuonna 2003, joko Juussa tai etelämpänä, Talvitie sanoo. - Perusvire olisi kuitenkin juukalainen, hän painottaa.

Talvitie tähdentää, että esitystä yhdistyksen perustamisesta tehtäessä ei ole ollut mielessä tavanomaisen yhdistyksen pe-

Teksti ja kuva: Matti Puoskari

Tältä näytti Juuan Reservikomppanian alue Heino Honkasen tekemän pienoismallin mukaan 1800-luvun lopulla.

Juuan Reserviläiset ry noteeraa sotaveteraanit

Sotien veteraanien huomiointi kuuluu lisääntyvässä määrin Juuan Reserviläiset ry:n toimintaohjelmaan. Yhdistyksen jäsenistö hyväksyi syyskokouksessa vuoden 2003 toimintasuunnitelmaan otettavaksi mm. aseveli-iltamien ja teemapäivien järjestämisen. Sotaveteraaneja ja -invalidia autetaan vuonna 1995 tehdyn yhteistyösopimuksen mukaan.

Suunnitelman mukaan Juuan reserviläisyhdistyksen tehtäviin kuuluu osallistua kunniavartiointiin, seppelienlaskutilaisuuksiin, lippulinnoihin ja maanpuolustusjuhliin mm. kansallisen veteraanipäivänä, kaatuneiden muistopäivänä, puolustusvoimain lippujuhlapäivänä ja itsenäisyyspäivänä.

Joulunaaton järjestetään yhteistoiminnassa reservin upseeriyhdistyksen kanssa kunnia vartiointi sankarihautoilla ja pidetään aaton hengellinen tilaisuus seurakuntakeskuksessa.

Yhdistyksen palkitsemistointikunnan ja johtokunnan esityksestä yleinen kokous päätyi yksimielisesti kannattamaan yhdistyksen standaarin luovuttamista sotaveteraanin, reservin kersantti Toivo Mertaselle (82). Mertanen on pitkäaikainen Juuan Reservialiupeeerit - Reserviläiset ry:n jäsen. Juuan Sotaveteraanit ry:n puheenjohtajana hän on toiminut kuusi vuotta. Suomen Valkoisen Ruusun Ritarikunnan I luokan mitali kultaristein myönnettiin Mertaselle vuonna 1984.

Rantametsä johtoon

Reservin ylikersantti Risto Rantametsä (44) valittiin reservin väepeli Niilo Olkkosen johtamassa Juuan reserviläisyhdistyksen syyskokouksessa uudeksi puheenjohtajaksi. Kolme vuotta yhdistystä johtanut reservin alikersantti Hannu Martikainen siirtyi P-K:n Reserviläispiiri ry:n piirikouluttajaksi. Hän hoitaa myös Maanpuolus-

tuskoulutus ry:n Pielisen paikallisosaston koulutuspäällikön tehtäviä. Martikainen jatkaa yhdistyksen johtokunnassa en-

simmäisenä varapuheenjohtajana. Toinen varapuheenjohtaja on Ossi Lehikoinen ja sihteeri Unto Miettinen. Hyväksytyt yhdistyksen talousarvio on 6.250 euroa. Henkilöjäsenmaksu on 22 euroa. Yhdistyksen jäsenmäärä on lähes 200.

Teksti ja kuva: Matti Puoskari

Standaarin - yhdistyksen korkeimman huomionosoituksen sotaveteraanin Toivo Mertaselle luovutti puheenjohtaja Hannu Martikainen.

Sotaveteraanipiirin toimistossa 26.9.2002 puheenjohtaja Juhani Soila kiittämässä eversti Pekka Ripattia (oik.) arvokkaasta työstä sotaveteraanien hyväksi.

Eversti Pekka Ripatti 60 vuotta

Pohjois-Karjalan Prikaatin komentajana 1991-1994 toiminnut eversti Pekka Ripatti täytti 60 vuotta 19.9.2002. Ripatti on tehnyt erittäin aktiivista veteraanin-, perinne- ja maanpuolustustyötä. Hän on Vapaussodan

Pohjois-Karjalan Perinneyhdistyksen puheenjohtaja. Merkkipäivänään eversti Ripatti oli matkoilla.

Teksti ja kuva: Jarmo A Tolvanen

Piiri muisti liiton johtoa Kemissä

Reserviläisliiton syyskokous pidettiin Kemissä 16.11.2002. Pohjois-Karjalan Reserviläispiiristä mukana oli kolmen naisen ja neljän miehen delegaatio. Il-tajuhlassa piirin edustajat, Ilpo Pohjola, Tenho Ilvonen ja Jarmo Tolvanen luovuttivat liiton puheenjohtaja Matti Niemelle piirin kultaisen ansiomitalin. Hopeisella ansiomitalilla muistettiin liiton 2. varapuheenjohtaja Tiina Kokkolaa. Aiemmin piirin hopeisella mitalilla on muistettu liiton 1. varapuheenjohtaja Jarmo Paasikiveä, toiminnanjohtaja Olli Nybergiä ja Reserviläinen-lehden toimituspäällikkö Jarmo Riikosta Rajavartioston tiloissa Onttolassa 13.4.2002 pidetyssä liiton järjestökoulutustilaisuudessa.

Teksti: Jarmo A Tolvanen

**FYSIKAALINEN HOITOLAITOS
KUNTOASEMA**
Metsätalo, 83700 POLVIJÄRVI
Puh. 013-631 646

- JVC, Finlux, Samsung -TV:t
- UPO, Bosch -kodinkoneet
- Kodinkonekorjaukset
- RTV-huolto
- Antenniasennukset
- Tietokoneet ja puhelinliittymät ammattiliikkeestä

PEKAN KONE JA TV
83700 Polvijärvi
Puh. 631 788

Polvijärven Kukka- ja hautauspalvelu
Pekka Karttunen

Auto- ja konehuolto
Jani Miettinen
Haavikontie 33, 83700 Polvijärvi, 0400 886 246

HOTELLI-RAVINTOLA
Mutakatti
83700 Polvijärvi Puh. (013) 631 311

Polvijärven Apteekki
Haavikontie 2 A 4, POLVIJÄRVI
☎ (013) 631 081, Fax (013) 631 775

TIMPOT OY
Remontti-Timppa
RAUTANET-liike
RAUTANET-liike
Polvijärvellä
Vasarakankaantie 8
Puh. 632 211

VÄRISILMÄ-liike
Outokummussa
Kummunkatu 18
Puh. 561 701

PALVELUTALO
Kotikuuisti
Haukilammentie 15, 82200 HAMMASLAHTI
puhelin (013) 742 110, 0400 757 157

HYVIN PAINAVAA PAINOPALVELUA
DIGITAALISESTI SEKÄ OFFSET MENETELMILLÄ,
KIRJEKUORET, LOMAKKEET, TUOTELUETTELOT YM.
LASERLOMAKE OY
Pamilonkatu 1, 80100 JOENSUU
puh. (013) 248 2400 fax (013) 248 2401
Sähköposti: info@toimistoon.com,
kotisivu: www.toimistoon.com

Kertaus
on opintojen äiti

OUTOKUMMUN APTEEKKI
LÄÄKEHUOLLON ASiantuntija
Kauppakatu 6
Puh. 013-555 723, fax 013-561 357
e-mail: outokummun.apteekki@opaasi.fi

"Savusaunamajuri" ja reservin kersantti Olli Vapekko – mies täyttää rautaa.

Sotaveteraani Olli Vapekko, kannustava reserviläisjäsen

Olli (Aleksi) Vapekko (92) on ollut Juuan Reservin aliupseerit - Reserviläiset ry:n toiminnassa mukana jo 1950-luvun lopulta saakka. Reserviläisten Mäntylammen jotoksen savusaunan kiukaan lämmittäjänä - "Savusaunamajurina" - hän on toiminut koko jotoksen pitkän historian ajan.

Talvisodan taistoissa kotikullilla Tolvajärvellä ja Kollaalla sotinut ja Jatkosodassa lääkintäaliupseerina palvellut reservin kersantti Vapekko on Juuan

Sotaveteraanit ry:n perustajajäsen ja Juuan Reserviläiset ry:n kunniajäsen.

Jo vuosia on Ollin "rytmiin" kuulunut osallistuminen reserviläisyhdistyksen yleisiin kokouksiin.

- Veljet, te nuoremmat reserviläiset, käykäähan meillä sotaveteraanien kotona juttelemassa, sanoo Olli.

Teksti ja kuva: Matti Puoskari

Viivytystaistelua Kontiorannassa

Maanpuolustuskoulutus ry:n komppanian taktinen karttahaarjous järjestettiin 11.-12. lokakuuta Kontiorannassa. Tällä kertaa 13 rohkeaa uskaltautui hyppäämään komppanianpäällikön saappaisiin. Kiivaita taisteluita käytiin Tuupovaaran ja Kiihtelysvaaran alueilla, joissa harjoiteltiin komppanian viivytystaktiikkaa ja siihen kuuluvaa yhteistoimintaa pataljoonan osana mahtavaa moottoroitua vihollisrykmenttiä vastaan. Mausteeksi kartalle otettiin vielä taktiset merkit, joilla pelattiin tiedustelupeliä piiripäällikön johdolla. Tussia ja "tentua" kului,

mutta yhteen ääneen voitaneen todeta, vaikka tieto lisäkin tuskaa, että kyllä kyseinen koitos kannatti. Sillä yhä harvemmin rivireserviläinen pääsee silmäilemään touhuja päällikkö- ja esikuntasolta.

Aiempiä vuosina teemoina ovat olleet komppanian puolustustaistelu (2000) ja komppanian hyökkäystaistelu (2001) sekä nyt komppanian viivytystaistelu (2002). Kaikki nämä harjoitukset on johtanut ansiokkaasti piiripäällikkö Carl-Erik Späre.

Teksti ja kuva: VM

Työryhmä irtautumassa viivytyksasemaan "tentun" katkuisesa taistelussa.

NH90 – Sotilashelikopteri - ei mikään sudenkorento

Maavoimille hankittava NH90 edustaa uusinta käytössä olevaa teknologiaa. Se on ensimmäinen palveluskäyttöön otettava sotilashelikopteri, jossa on luji-temuovirakenne ja elektroninen Fly-By-Wire -ohjausjärjestelmä, jossa ohjaimista ei ole mekaanista yhteyttä roottoreille. NH90 sotilashelikopterin on suunnitellut ja valmistanut NH Industries, joka on ranskalais-saksalaisen Eurocopterin, italialaisen Agustan ja hollantilaisen Fokkerin yhteenliittymä. Valmistajamaiden puolustusvoimat ovat tilanneet 298 konetta.

Hyvä liikehtijä

Kevyt ja tehokas NH90 on hyvä liikehtimään, erityisesti pienillä nopeuksilla. Kaksimoottorista konetta voidaan lentää yhdellä moottorilla, mikä parantaa lentoturvallisuutta ja taistelunkestävyyttä. Elektronisen Fly-By-Wire -ohjausjärjestelmän avulla koneen lento-ominaisuuksia voidaan muuttaa tehtävien mukaan. Koneessa on monipuolinen 4-akselinen autopilotti.

NH90 on pääasiassa muovikomposiittirakenteinen. Koneen pääroottorin lavat sekä pyrstöpuomin voi taistaa kokoon, jolloin kone saadaan mahtumaan pienempään tilaan huoltojen ai-

kana tai esimerkiksi naamioidessa kone maastossa toimittaessa. Koneessa on kaksi Rolls Royce- Turbomeca RTM322 suihkuturbiinimoottoria, joita ohjataan täysin digitaalisella säätöjärjestelmällä (FADEC).

Kattava etsintä- ja pelastusvarustus

Koneen matkustamo varustetaan 16 törmäyksen kestäväällä joukkojenkuljetusistuimella. Koneeseen voi asentaa yhdeksät parit. Matkustamossa on virransyöttö lääkintävarustukselle.

Kone voidaan lastata ja purkaa nopeasti kahdesta isosta liukuovesta ja perärampista. Jokaiseen koneeseen hankitaan pelastusvinssi ja kuormakoukku, joihin voidaan kiinnittää neljä tuhatta kiloa ulkoista kuormaa, kuten metsäpalojen sammutussäiliöitä. Lisäksi matkustamoon tulee kuormavainssi kuormalavojen ja pyörillä olevien esineiden kuormaamiseksi perärampin pitkin. Kuormalavojen käsittelyä varten voidaan lattialle asentaa rullaradat.

Pimeässä tapahtuvaa etsintää varten koneeseen tulee kaksi ohjattavaa laskuvalonheitintä ja kaksi ohjattavaa etsintävalonheitintä. Kuhunkin koneeseen

asennetaan telinet ulkoisten kuormien kuljetusta varten sekä valmius ulkoisille polttoainetankkeille. Sisään vedettävään laskutelineisiin voidaan asentaa sukset. Näissä tehtävissä NH90 kykenee lentämään esimerkiksi 150 kilometrin päähän, etsimään 60 minuuttia, vinssaamaan 16 henkeä koneeseen ja palaamaan lähtöpaikkaansa. Helikoptereita voidaan käyttää koko valtakuunnan alueella kaikkina vuoden ja vuorokauden aikoina ja kaikissa sääolosuhteissa!

Useita viesti- ja suunnistusjärjestelmiä

Koneet varustetaan yleis- ja sotilasilmailun edellyttämällä radioilla sekä viranomaisverkon Virve-radioilla. Koneissa on ilmailukäyttöön radiosuunnistusjärjestelmä, joka mahdollistaa mittarilennon CAT I -luokan siviilisäätöjen mukaan. Lisäksi koneessa on varmennettu GPS satelliittipaikannus- ja inertiasuunnistusjärjestelmä sekä differentiaali GPS, joka mahdollistaa tulevaisuudessa käyttöön tulevien DGPS lähestymismenetelmien käytön. Paikkatieto esitetään ohjaajalle digitaalkarttanäyttöä käyttäen. Pimeäolosuhteissa tapahtuvaa

pintalentoa varten koneessa on kypäränäyttö, jossa ohjaajan visiirille heijastetaan koneen tärkeimpien mittarinäyttöjen lisäksi joko valonvahvistinkuva tai pään liikkeiden mukaan ohjautuvan laajakulmaisen lämpökameran kuva.

Koneeseen tulee säätutka, jota voidaan käyttää apuna etsinnässä ja suunnistuksessa merellä. Lasertutkan perustua estevaroitusjärjestelmä parantaa lentoturvallisuutta sekä pintalennossa että muussa matalalento-toiminnassa huonoissa näkyvyysolosuhteissa.

Koneeseen tulee elektroninen omasuojajärjestelmä. Pakokaasut jäädytetään, jotta se voidaan suojata infrapaneetsimilä. Oviaukkoihin voidaan asentaa 7,62 millin konekiväärit.

NH90:n valinta maavoimien valmiusyhtymien kuljetushelikopteriksi vastaa asetettuja operatiivisia vaatimuksia. Helikopterien pääkäyttäjät tulevat olemaan maavoimien valmiusyhtymät. Yksi kone voi kuljettaa 16 varusteineen noin 120 kiloa painavaa taistelijaa sekä 200 kiloa varusteita. NH-90 kalustolla pystytään näin siirtämään edellytetyt noin kolmen komppanian kokoiset osastot tärkeimpine asejärjestelmineen 300 kilometrin päähän.

Päiesikunnan tiedotusosasto / Väinö Mononen

YLENNYKSIÄ

Tasavallan presidentti on 6.12.2002 ylentänyt seuraavat reservin upseerit:

Majuriksi: Kapteeni Ovas-kainen Seppo Ensio (Nurmes).

Kapteeniksi: Yliluutnantit Elo Juha Martti (Lieksa), Eskelinen Eero Ilmari (Outokumpu), Ikonen Olavi Heikki Antero (Lieksa), Kauppinen Hannu Olavi (Kontiolahti), Partanen Hannu Juhani (Joensuu), Pasanen Kari Antero (Joensuu), Tapanen Pentti Juhani (Lieksa), Tervo Keijo Kullervo (Joensuu) ja Tuunanen Unto Veikko Ilmari (Kontiolahti).

Yliluutnantiksi: Luutnantit Apajalahti Seppo Jaakko Samuli (Lieksa), Hyvärinen Aarne Tapani (Outokumpu) ja Pikkarainen Kari Aulis (Joensuu).

Luutnantiksi: Vänrikit ja sotilasmestarit Eronen Unto Armas (Kiihtelysvaara), Ihatsu Pasi Petteri (Kontiolahti), Korhonen Arto Petri Juhani (Pyhäselkä), Leinonen Reijo Ilmari (Lieksa), Piironen Risto Kalevi (Nurmes), Ruotanen Tuomo Kalevi (Joensuu), Saukkoner Timo Pertti Antero (Kitee), Tolvanen Tero Juhani (Rääkkylä), Tuppurainen Jukka Tapio (Nurmes) ja Virtaniemi Matti-Pekka Tapani (Joensuu).

Sotilasläänin komentaja on 6.12.2002 ylentänyt seuraavat reservin aliupseerit ja miehistöön kuuluvat:

Sotilasmestariksi: Suhoner Esko Väinö Tapani (Kontiolahti).

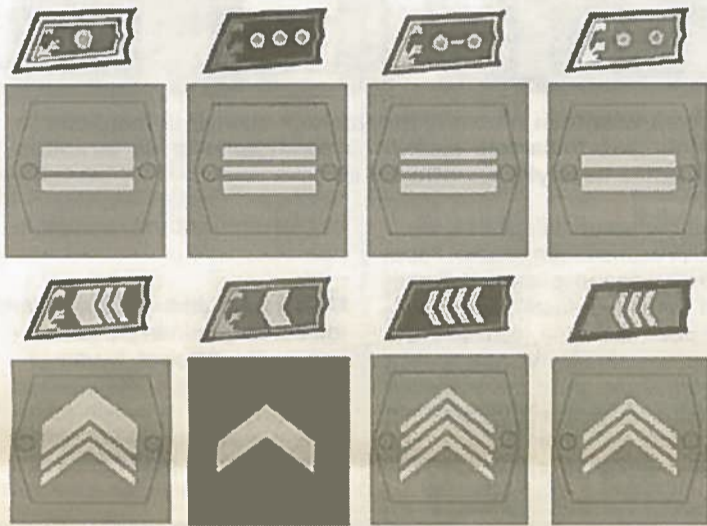
Väapeliksi: Ahokas Timo Heikki (Kesälahti), Katajala Markku (Outokumpu) ja Kauppinen Jussi Jaakko (Joensuu).

Ylikersantiksi: Gavrilov Markku Allan (Liperi), Kainulainen Ossi Tapani (Joensuu), Mertanen Mika Pekka Kristian (Joensuu), Mäkelä Raimo Johannes (Joensuu) ja Viljakainen Kari Tapani (Joensuu).

Kersantiksi: Eskelinen Pasi Olli Juhani (Joensuu), Hyvärinen Esko Olavi (Joensuu), Hämynen Mika Juhani (Outokumpu), Leinonen Mika Juhani (Pyhäselkä), Maukonen Jussi Eljas (Joensuu) ja Turunen Simo Johannes (Värtsilä).

Alikersantiksi: Aho Markku Olavi (Eno), Erola Jouni Matti (Liperi), Hirvonen Kari Tapio (Outokumpu), Lehtiniemi Keimo Rainer (Joensuu) ja Nousiainen Markus Tapio Jalmari (Kesälahti).

Korpraaliksi: Aalto Mikko Ilmari (Kontiolahti), Heikkinen Ilkka Kristian (Lieksa), Herranen Matti Tapio (Kitee), Hukka Markku Jukka Mikael (Joensuu), Karppinen Juho Mikael (Joensuu), Kivipelto Jani Kalevi (Joensuu), Nousiainen Janne Sakari (Joensuu), Pellikka Kari Tapani (Pyhäselkä) ja Varis Mikko Antti Sakari (Joensuu).

Itsenäisyyspäivänä oli jaossa perinteisesti reserviläisille erilaisia huomionosoituksia sekä sotilasyllennyksiä.

6.12.2002 MYÖNNETYT RESERVILÄISLIITON ANSIOISTIT JA –MITALIT

RES Ar (Reserviläisliiton ansioristi): Kostamo Oiva Tapio (Rääkkylä) ja Pohjola Ilpo (Joensuu).

RES Kam (Reserviläisliiton kultainen ansiomitali): Miettinen Unto Aulis (Juuka) ja Olli Raimo Juhani (Eno).

RES Ham (Reserviläisliiton hopeinen ansiomitali): Huhta Reijo (Polvijärvi), Juntunen Helge Pertti Päiviö (Joensuu), Keronen Aulis (Eno) ja Turunen Pauli (Tohmajärvi).

RES Pam (Reserviläisliiton pronssinen ansiomitali): Tans-

kanen Lauri Ilmari (Polvijärvi), Rantametsä Risto K (Juuka), Vaakanainen Lauri (Juuka), Kinnunen Heimo (Kontiolahti), Tiilikainen Yrjö (Kontiolahti) ja Vestman Viljo (Ilomantsi).

VUONNA 2002 MYÖNNETYT POHJOIS-KARJALAN RESERVILÄISPIIRIN MITALIT

Piirin kultainen ansiomitali: Broman Väinö (Joensuu), Hirvonen Ari (Tohmajärvi), Hälvä Jouko (Joensuu), Jaakonaho Väinö (Ilomantsi), Kahelin Matti (Tohmajärvi), Karttunen Leo (Liperi), Kettunen Taisto (Tohmajärvi), Kortelainen Jorma (Joensuu), Kurki Armas (Lieksa), Kärki Kauko (Lieksa), Halttunen Leo (Outokumpu), Niemi Matti (Reserviläisliitto/pja), Palviainen Martti (Outokumpu), Rantala Erik (Juuka), Savolahti Raimo (Joensuu), Soila Juhani (Joensuu), Tiilikainen Yrjö (Kontiolahti), Venemies Eino (Ilomantsi), Vestman Viljo (Ilomantsi) ja Vinni Taisto (Liperi).

Piirin hopeinen ansiomitali: Alanko Risto (Juuan Reserviläiset ry), Harjunen Esko (Sinibaretit), Havukainen Auvo

(Kiteen Reserviläiset ry), Holopainen Kaarlo (Kiteen Reserviläiset ry), Huttunen Niilo (Outokummun Reserviläiset ry), Huusko Ahti (Kontiolahden Reserviläiset ry), Ilvonen Ahti (Kiteen Reserviläiset ry), Kiiskinen Ilkka (Kontiolahden Reserviläiset ry), Kokkola Tiina (Reserviläisliitto/varapja), Kortelainen Eero (Lieksan Reserviläiset ry), Lintunen Terho (Kiteen Reserviläiset ry), Nenonen Tarmo (Liperin RU), Nyberg Olli (RES/Hki), Paasikivi Jarmo (RES/Hki), Parviainen Jouko (Outokummun Reserviläiset ry), Pulkkinen Seppo (Lieksan Reserviläiset ry), Puoskari Raimo (Juuan Reserviläiset ry), Riikonen Jarmo (RES/Hki), Teräväinen Antti (Joensuu, kapt), Tiensuu Juha (Kontiolahti, muskapt) ja Tirronen Joutsu (Joensuu).

Piirin pronssinen ansiomitali: Jääskeläinen Yrjö (Kontiolahden Reserviläiset ry), Kinnunen Jorma (Kontiolahden Reserviläiset ry), Kontturi Aimo (Kontiolahden Reserviläiset ry), Korhonen Raimo (Kontiolahden Reserviläiset ry), Kurki Timo (Kontiolahden Reserviläiset ry), Lehtiö Martti (Kontiolahden Reserviläiset ry), Miettinen Harri (Juuan Reserviläiset ry), Puumalainen Paavo (Lieksan Reserviläiset ry), Puustinen Birgitta (Kontiolahden Reserviläiset ry) ja Tuuppanen Satu (Juuan Reserviläiset ry).

Vapaaehtoisen maanpuolustustyön hopeinen ansiomitali: eversti Pekka Ripatti (Lehmo)

niakirjat lähetetään esityksessä mainituille yhteyshenkilöille. Esitysten perusteella myönnetty ristit ovat valmiita jaettavaiksi 1.4. ja 1.11. anomusten käsittelyn jälkeen. Luovuttamisen tulisi tapahtua ensisijaisesti joukon omiin merkittäviin juhllisuuksiin liittyen. Erityisissä tilaisuuksissa on mahdollista, että Jalkaväen säätiön edustajat itse osallistuvat ansioristin luovutustilaisuuksiin. Tarvittaessa lisätietoja antavat Jalkaväen säätiön hallituksen puheenjohtaja eversti Pertti Vuolento puh. (09) 827 4302 tai säätiön sihteeri majuri Kari Nisula (09) 181 22504.

Teksti: VM

Kuva: Markus Pentikäinen

Jalkaväen ansioristi

Puolustusvoimain komentaja on 1.2.2001 esittelyssä hyväksynyt Jalkaväen säätiön ja Pääesikunnan jalkaväen ansioristin. Risti on tarkoitettu jalkaväen henkilöstön palkitsemiseksi sekä huomionosoitukseksi henkilöille heidän ansioistaan jalkaväen hyväksi. Puolustusvoimien henkilöstön lisäksi risti on tarkoitettu jaettavaksi myös maanpuolustustyössä ansioituneelle henkilölle sääntöjen puitteissa.

Vihreässä kultareunaisessa Yrjön ristissä ovat ristikkäiset hopeiset kiväärit. Ristiä kannetaan 30 mm leveässä nauhassa, jossa keskellä 10 mm leveä keltainen raita, jonka keskellä musta 6 mm leveä raita. Erityisistä ansioista nauhaan voidaan liittää ristikkäiset, hopeiset pistimet. Ansioristin taiteellisenä suunnittelijana on toiminut everstiluutnantti Juhani Ruutu.

Ansioristin myöntäminen

Jalkaväen ansioristin myöntää jalkaväen tarkastaja ansioristitoimikunnan esityksestä. Sääntöjen mukaan risti voidaan myöntää

1. henkilölle, joka on puolustusvoimissa toiminut jalkaväen tehtävissä ansiokkaasti vähintään kuuden vuoden ajan

2. henkilölle, joka on vähintään kymmenen vuoden ajan toiminut vapaaehtoisessa maanpuolustusjärjestössä jalkaväen hyväksi

3. muulle maanpuolustustyössä toimivalle tai toimineelle tai toimintaa tukevalle suomalaiselle tai ulkomaalaiselle henkilölle, jonka ansiot ovat jalkaväen kannalta merkittävät.

Erityisistä ansioista Jalkaväen ansioristi voidaan myöntää myös soljen kera. Solki voidaan myöntää myös jo aiemmin myönnettyyn Jalkaväen ansioristiin. Ansioristista käytetään lyhennettä "Jvar". Soljen kera myönnetystä ansioristista käytetään lyhennettä "Jvask".

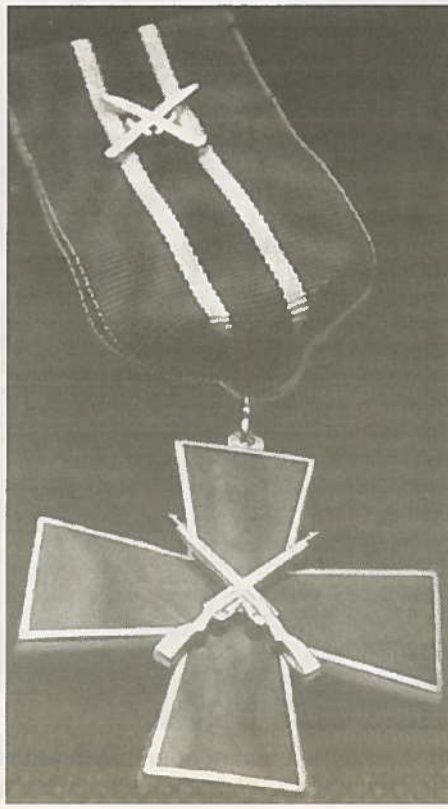
Ansioristin esittäminen

Jalkaväen ansioristia voivat esittää yhteisöt, puolustusvoimat ja ansioristitoimikunta. Esityslomakkeita on saatavissa säätiön sihteeriltä. Esitykset tulee lähettää yhteisön tai organisaation toimesta puoltajajärjestyksessä kootusti Jalkaväen säätiön ansioristitoimikunnalle pääsääntöisesti 1.1. tai 1.8. mennessä osoitteeseen Jalkaväen säätiö, Pääesikunta, Materiaaliosasto, Fabianinkatu 2, 00131 Helsinki. Myönnetystä ansioristista peritään 50 euroa (300

markkaa). Soljen kera 60 euroa (350 markkaa). Kustannukset voi maksaa joko ristin esittäjä tai ristin saaja.

Ansioristin luovuttaminen

Myönnetty ansioristit ja kun-

Risti on tarkoitettu jalkaväen henkilöstön palkitsemiseksi sekä huomionosoitukseksi henkilöille heidän ansioistaan jalkaväen hyväksi.

Reserviläisten tukiryhmä

Pohjois-Karjalan Reserviläispiiri ry:n hallitus on kokouksessaan 8.1.2002 nähty tarpeelliseksi muodostaa reserviläistukiryhmiä esimerkiksi paikkakunnittain. Tukiryhmien tarkoitus on toimia piiriin kuuluvien yhdistysten jäsenten luottamuksellisina tukirenkaina. Tukiryhmään kuuluvat elämäkokemusta omaavat luottohenkilöt, jotka tarvittaessa antavat pääosin henkistä tukea vaikeuksiin ja epätoivoon joutuneille reserviläisveljille - ja sisarille. Mottona on sotiemme veteraanien ja -invalidien tunnuslause: Veljeä ei jätetä.

* Tukiryhmään kuuluvien yhteistiedot, erityisesti puhelinnumerot, ilmoitetaan Karjalan Pojat - lehdessä sekä piiriin ja yhdistysten jäsentiedotteissa.

* Tukiryhmä ei ole mikään asiantuntijaelin, joka voi ammattiauttajien tavoin ratkoa ongelmia, mutta ennen kaikkea se välittää, kuuntelee ja suosittelee miten asiassa kannattaa edetä.

* Tukiryhmän jäsenet eivät saa taloudellista korvausta tekemästään auttamistyöstä.

* Muutamista luotettavista jäsenistä koostuvat tukiryhmät eivät saa muodostua organisaatioiksi.

* Tukiryhmiä suositellaan perustettavaksi Pohjois-Karjalan Reserviläispiiriin yhdistyksiin. Naapuriyhdistykset voivat perustaa myös yhteisen tukiryhmän.

* Pohjois-Karjalan Reserviläispiiri valvoo tukiryhmien toimintaa ja siitä tulee informoida piiriä tarvittaessa ja pyydettyä.

* Tukiryhmän jäsenet sitoutuvat toimimaan ehdottoman luottamuksellisesti heihin yhteyttä ottaneita reserviläisveljiä - ja sisaria kohtaan.

TUKIRYHMÄN JO SITOUTUNEET:

- * Jarmo A Tolvanen, Juuka - puh. 0400 279 340.
  - * Kari Hakkarainen, Joensuu - puh. 050 363 3853.
  - * Hannu Martikainen, Juuka - puh. 0400 991 963.
  - * Lauri Tanskanen, Polvijärvi - puh. 040 739 7999 sekä
  - * Lieksan seurakunnan diakoni Jaakko Ahvenainen, Lieksa - puh. työ (013) 521 376.
- Muut yhteydet ilmoitetaan tarvitsijoille puhelinnumeroista 0400 991 963 tai 0400 279 340.

"Oi ihmiset toistanne ymmärtäkää, niin ette niin kovat oisi! Miks emme me kaikki yhtyä vois? Ja yksi jos murtuis, muut tukena ois". (Eino Leino).

Jarmo A Tolvanen

Maanpuolustus koulutus

Piiripäällikkö Carl-Erik Spåre
PL 55, 80101 JOENSUU
Käyntiosoite: Kauppakatu 40 B 3.krs
Puh: (013) 181 3060, 040 565 5578
Fax: (013) 181 3026
Sähköposti: aluetoimisto.joensuu@mil.fi
www.maanpuolustus koulutus.fi

Värmlandin matka

Matkamme Värlandiin Karlstadin kaupunkiin Ruotsin kodinturvajoukkojen vieraaksi sai alkunsa viime keväänä MPK ry:n Juuan metsissä järjestämästä sissikoulutuksesta, jossa yllätykseksimme tapasimme myös neljä ruotsalaista reserviläistä. Lämmin asevelihenki syttyi ja hilpeä kysymysten täyteinen keskustelu johti lopulta vierailukutsuun: Maanpuolustusharjoituksiin Ruotsiin?! Näin erikoista tilaisuutta saattoi tuskin jättää väliin.

Virallisesti kurssi, jolle meidät oli kutsuttu, oli nimeltään "Miinojen käyttö puolustustaistelussa". Onneksemme kyseinen kurssi sijoittui laajemman sotaharjoituksen yhteyteen, joten meille tarjoutui erinomainen tilaisuus tarkastella laajemmin ruotsalaista vapaaehtoista maanpuolustustoimintaa. Saimme mielenkiintoisen miinakoulutuksen lisäksi mahdollisuuden perehtyä lyhyesti myös ruotsalaiseen jalkaväen aseistukseen, kulkuneuvoihin, teltoihin ja lääkintähuoltoon. Ruotsin vapaaehtoisen maanpuolustuksen taso oli vaikuttavaa, näkemämme joukot olivat hyvin varustettuja. Useat asiat olivat hieman kehittyneempiä kuin meillä, kuten esim. joukkojenkuljetusau-

tojen lavan jalkatilan lämmityslaitteet, toisaalta taas ruotsalainen monimutkainen. Ilahtuttavaa oli huomata, että ruotsalaiset luottivat myös suomalaisen puolustusteollisuuden ja käyttivät suomalaisvalmisteista kylkiminaa.

Maastonkäyttö ruotsalaisilla näytti poikkeavan totutusta. Partio liikkui metsässä seisten ja seisomaan jäätin myös pysähtyessä. Perinteisesti olimme Suomen puolella tottuneet hakemaan suojaa maastosta, joten erityisen orvolta olo tuntui edetessämme jonossa keskellä maantietä kirkkaassa kuunvalossa. Toisaalta liikumistapa palveli ehkä harjoitusta, sillä olihan ryhmien helpompi huomata toisensa, olimmekin maaliryhmä. Vahvistettuja käsimerkkejä käytettiin niukasti ja niiden merkitys oli erilainen kuin Suomessa. Ruotsalaisen ryhmänjohtajan tarkoittaessa "Eteen varovasti!" tulkitsimme me sen käskyksi maastoutua.

Kokemuksemme ruotsalaisesta konekivääristä (Kulspruta m/58) oli erittäin myönteinen. Pohdimme jopa sitä, että naapurin kuularuisku saattoi olla kotimaista parempi. Ase sopi hyvin suomalaisen reserviläisen kätehen. Toi-

mintaperiaate oli järkevä ja yksinkertainen, mm. piippu oli kätevästi vaihdettavissa. Kuulemamme mukaan ruotsalaisilla on kyseistä kk-mallia varastossa runsaasti, koska heidän eräässä jo käytöstä poistetuissa panssarissaan oli niitä peräti viisi kappaletta. Seuraamassamme harjoituksessa käytettiin ammuksia huomattavasti enemmän kuin mihin me olimme totuneet. Kuvaavaa on, että tiedustellessamme harjoituksia johtaneelta upseerilta, kuinka paljon he ovat varanneet ammuksia tähän harjoitukseen, hän naurahtaa kertoi niitä riittävän ainakin kuudeksi tunniksi, jos joku vain jaksaa ampua niin pitkään.

Kodinturvajoukkojen käyttämä Ruotsin armeijan vanhempi rynnäkkökivääri (Automatkarbin 4) sai ryhmäläisiltä ankaran tuomion. Pääsimme tosin kokeilemaan asetta vain "räkällä" erään rakennuksen valtauksen yhteydessä. Ase oli pitkä ja painava verrattuna kotimaiseen, lisäksi 7,62 kal. patruunaa käytävässä aseessa oli vain 20 patruunan lippaita, jotka mielestämme olivat liian pieniä. Pimeässä tapahtuneessa harjoituksessa oli erittäin hankalaa löytää ase viritintappia, joka johti harjoituksen "vahventamiseen" soti-

Tässä käännetään muoviräjähdetankoja sisältäviä laatikoita ja räjähtävää tulilankaa sisältävää pakettia, jolla on tarkoitus räjäyttää tie käyttökelvottomaksi.

laallisella suomalaisella kiroilulla. (Vastaisuuden varalle: Tappi löytyy asepiipusta vasemmalta puolelta edestä piipun myötäisesti taitettuna, josta se avautuu sivulle). Myös ruotsalaiset isäntämme olivat hieman tyytymättömiä aseeseen ja pitivätkin uudempaa varsinaisen armeijan käyttämää rynnäkkökivää-

riä (Automatkarbin 5) parempana.

Maidemme pitkä yhteinen historia sekä yhteinen pohjoismainen kulttuuri loivat hyvän yhteistoimintapohjan. Yllättävää oli huomata, että vaikkakin jokaisella meistä oli melko keho kouluruotsi, niin pystyimme seu-

raamaan ruotsinkielistä koulutusta suhteellisen hyvin. Tosin kielitaitomme puutteellisuus tuli ilmi yritettäessä vastata ruotsiksi esitettyihin kysymyksiin. Valtaosa harjoitukseen osallistuneista puhui onneksi erinomaisesti englantia. Huumoria riitti yhteisestä historiasta ja emme malttaneet olla vääntämättä, että "Mihinkäs suuntaan se kuningas tällä kertaa suomalaista talonpoikaa käskää sotimaan?" "Onko tällä kertaa tavoitteenä Pohjois-Saksan verotulot vai Norjan palauttaminen valtakunnan yhteyteen?" (etäisyys rajalle oli alle 100 km). Myös ruotsalaiset osasivat tehdä leikkii historiasta ja ruotsalainen luutnantti komensikin meitä hyökkäykseen sujuvasti suomeksi 30-vuotisesta sodasta tutulla "Hakkaa päälle!" -komennolla.

Vaikkakin matka oli pitkä, niin se oli todella tekemisen arvoisen. Järjestelyt olivat erinomaiset ja MPK ry sponsoroiti matkaamme. Myös ruotsalaiset isäntämme vastaanottivat meidät ystävällisesti majoittaen meidät hotelliin. Ainoaksi harmiksemme jäi harjoituksen lyhyt aika. Pitkän matkan tehtyämme olisimme mielellämme viipyneet ainakin pari päivää lisää ruotsalaisten vieraana.

Teksti ja kuva: Jani Kaski

PKarSIE

POHJOIS-KARJALAN SOTILASLÄÄNI

TÄSSÄ MENNÄÄN

Puolustusvoimain komentaja, amiraali Juhani Kaskeala käsiteli sotilaallisen maanpuolustuksen linjauksia ja näkemyksiään varsin laajasti puheessaan Jyväskylässä 7.9.2002 Maanpuolustus 2002 -tapahtumassa. Mielestäni jokaisen alan harrastajan ja työntekijän tulee tuntea kyseiset johdon linjaukset, joten olen koonnut pitkän puheen kahden osaan. Edellisessä Karjalan pojat -lehden numerossa 3/2002 julkaistussa osassa 1 käsiteltiin suorituskykyä ja varusmieskoulutusta. Nyt keskitytään reserviläisiin ja maanpuolustuksen tukemiseen. Väliotsikot ovat allekirjoittaneen lisäyksiä.

PERUSTASSA EI TARVETTA MUUTOKSEEN

Kuten jo totesin, yleinen asevelvollisuus on suomalaisten korkean maanpuolustustahdon keskeinen selittäjä. Asevelvollisuudesta luopuminen tai sen muuttaminen nykyistä valikoidummaksi heikentäisi varmuudella kansalaisten sitoutumista maan puolustamiseen. Asevelvollisuudesta huolehtiminen on haaste uudistuville puolustusvoimille. Puolustuksemme kehittämisen painopiste on tällä hetkellä nykyaikaisten mutta verrattain pienten valmiusyhtymien varustamisessa. Emme aio silti unohtaa laajoja reservijämme.

PAIKALLISPUOLUSTUS KUNTOON

Paikallispuolustus tulee tulevaisuudessa sitomaan entistä suuremman osan koulutetusta reservistämme. Yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaaminen tietosodankäyntiä, terroritekoja ja muita uusia uhkakuva vastaan vaatii entistä paremmin varustettuja ja koulutettuja paikallisjoukkoja. Niille ei tarvitse luoda sellaista liikkuvuutta ja tulivoimaa kuin operatiivisille joukoille. Niiden vahvuutena on hyvä paikallistuntemus ja joukon kiinteytys. Paikallisjoukkojen motivaatio on vahva, kun niiden harjoittelu suunnataan todellisten kohteiden suojaamiseen. Tällaisten kohdepuolustusjoukkojen materiaalliseen kehittämiseen ryhdytään heti, kun valmiusprikaatit on saatu varustettua.

VMP -KOULUTUKSEN ROOLI KASVAA

Paikallisjoukkojen koulutuksessa ja valmiuden ylläpidossa aiotaan hyödyntää reserviläisten halukkuutta vapaaehtoiseen maanpuolustustoimintaan. Olemme valmiit aikaisempaa joustavammin sijoittamaan halukkaita ja kyvykkäitä reserviläisiä paikallisjoukkojen tehtäviin.

OSA 2

Olemme myös valmiit kouluttamaan reservin johtajia palkatun henkilökunnan virkakursseilla silloin, kun heidän tehtävänsä tällaista koulutusta edellyttävät. Paikallispuolustuksen kehittämisen tarjoaa vapaaehtoiselle maanpuolustuskoulutukselle

konkreettisen ja haasteellisen työosan. Haluankin rohkaista reserviläisiä hakeutumaan vapaaehtoisen koulutuksen piiriin saamaan lisäkoulutusta sekä sotilaallisiin että muihin kokonaismaanpuolustuksen tehtäviin.

SUOMALAINEN PUOLUSTUS

Hyvät maanpuolustuksen tukijat. Yleinen asevelvollisuus on suomalaisen puolustusjärjestelmän ja maanpuolustustahdon kivijalka. Puolustusvoimien suunnittelun terveenä lähtökohdana säilyy se tosiasia, että Suomea tulevat puolustamaan aina

suomalaiset riippumatta turvallisuusympäristössämme ja turvallisuuspolitiikassamme mahdollisesti tapahtuvista muutoksista. Meillä on maamme puolustamiseen hyvät välineet ja niiden kehittämiseen kohtuulliset voimavarat. Käytämme nykyään Euroopan unionin jäsenvaltioista viidenneksi eniten varoja puolustusmateriaalin hankintaan henkeä kohti laskettuna.

Meillä on myös hyvin koulutettuja asevelvollisia joukkoja, joiden suorituskyky esimerkiksi Balkanin vaativissa kansainvälisissä operatioissa on noteerattu täysin ammattilaisjoukkojen veroiseksi. Meillä on siis taitoa. Ja meillä on todella hyvin toimiva puolustusratkaisu sekä veteraanien perintönä luja puolustustahto. Meillä on siis tahtoa, taitoa ja välineitä. Muutapa ei tarvitaakaan.

Jo tässä vaiheessa kiitän kaikkia yhteistyökumppaneita ja muuta maanpuolustusväkeä mukavasti sujuneesta vuodesta. Samalla toivotaan niin uudet kuin vanhatkin maanpuolustusaktiivit mukaan vuoden 2003 maanpuolustustalkoisiin. "Aate on hyvä, mutta konkreettinen toiminta vielä parempi".

Turvallista Joulunaikaa ja menestystä vuodelle 2003!

Tiedottaja/PKArSIE
 Kapt Antti Teräväinen

Vapaaehtoinen maanpuolustus tarjoaa tasokasta lisäkoulutusta reserviläisille sekä sotilaallisiin että muihin kokonaismaanpuolustuksen tehtäviin. Kuva: VM

**POLVIJÄRVEN
OSUUSPANKKI**

100 vuotta tulevaisuudessa

"Veljenä sodassa ja rauhassa"

Sotainvalidien Veljesliiton Lieksan sotainvalidit ry:n

60-vuotisjuhla

Lieksan ev.lut. kirkossa loppiaisena 6.1.2003

Juhlapäivän ohjelma

Klo 9.00 **Vedenpyhitys ja liturgia** Lieksan ortodoksisessa kirkossa
Klo 10.00 **Jumalanpalvelus** Lieksan ev. lut. kirkossa

Jumalanpalveluksen jälkeen **juhlakahvit** ev. lut. kirkon peräsalissa

klo 12.00-12.45 **Onnittelujen vastaanotto** kirkkosalissa
klo 13.00 **60-vuotisjuhla** Lieksan ev. lut kirkossa

60-vuotisjuhlassa juhlapuheen pitää eversti evp Toivo Juntunen ja juhlan musiikista vastaavat Karjalan Sotilassoittokunta ja Lieksan Mieslaulajat. Juhlasta lähetetään seppelipartio kirkokopuiston sankarihaudoille.

Tervehdyksiä esittävät

- Sotainvalidien Veljesliiton Pohjois-Karjalan piiri
- Lieksan seurakunnat
- Lieksan kaupunki
- Puolustusvoimat
- Pohjois-Karjalan rajavartiosto

Juhlissa luovutetaan ansiomerkkejä Lieksan sotainvalidien jäsenille. Tilaisuudessa käytetään isoja kunniamerkkejä. Tervetuloa.

Mahdolliset muistamiset pyydämme osoittamaan Lieksan sotainvalidit ry:n tilille Nordea Lieksa: tilinumero 104230-101677 käytettäväksi sotainvalidien kuntoutus- ja avustajatoimintaan. Juhlapäivänä julkaistaan kapteeni evp Tauno Oksasen laatima yhdistyksen 60-vuotishistoriikki.

Tiedustelut: juhlatoimikunnan puheenjohtaja Asko Saarelainen p. 0400 - 674 030.

90 v
14.1. Esa Takala Joensuu
19.1. Henry Vähäkainu Joensuu

85 v
15.1. Ilmari Lahtinen Joensuu

75 v
10.1. Valdemar Luukkonen Kuopio
21.1. Vilho Vänskä Lieksa
26.1. Matti Hämäläinen Lieksa

70 v
29.12. Väinö Broman Joensuu
3.2. Toivo Päivinen Rasivaara
5.2. Jouni Puhakka Joensuu

60 v
16.1. Jouko Pakarinen Nieminen
25.2. Veijo Martikainen Haapalahti
28.2. Osmo Pakarinen Roukalahti

50 v
28.12. Eero Pelkonen Eno
7.1. Juhani Lehikoinen Lieksa
9.1. Ari Ikäheimo Nunnanlahti
14.1. Yrjö Eronen Lehmo
1.2. Raimo Korkeakoski Rääkkylä
25.2. Kari Salmi Juuka
26.2. Petri Patrikainen Lieksa
26.2. Kaarle Penttilä Tohmajärvi
26.2. Erkki Pöyhönen Onkamo

**Lakiasiantomisto
AKI PIETARINEN OY**

Outokumpu Koulukatu 2 2.krs 013 555 611
Polvijärvi Polvijärventie 14 2.krs 013 631 610
Liperi Keskustie 3 013 652 610

**YHDISTYKSISSÄ
TAPAHTUU**

JUUKA

Juuan Reserviläiset ry

23.12.2002 Lumitalkoot sankarihaudoilla klo 17, jonka jälkeen yhteinen hartaushetki Seurakuntakeskuksessa.
24.12.2002 Jouluaaton kunniavartiot sankarihaudoilla!
7.-9.2.2003 Operaatio Umpihanke osallistuminen. Ilmoittaudu heti - puh. 0400 991 963 Hannu.

POLVIJÄRVI

Polvijärven Reservinliupseerit ry

13.1.2003 Ilma-aseammunnat Osuuspankin radalla klo 18. Kahvitarjoilu. Tervetuloa.
27.1.2003 Ilma-aseammunnat Osuuspankin radalla klo 18.
10.2.2003 Ilma-aseammunnat Osuuspankin radalla klo 18.
24.2.2003 Ilma-aseammunnat Osuuspankin radalla klo 18.

**Nurmeksien Reserviupseerit ry
PERINTEINEN
"OPERAATIO UMPIHANKI"
KUTSUU**

Nurmeksien Reserviupseerit ry ja Pielisen Paikallisosasto järjestävät yhdessä Puolustusvoimien kanssa 36. kerran reserviupseereille ja reserviläisille Maanpuolustuskoulutus ry:n lisäkurssina talvisen maastoharjoituksen, "Operaatio Umpihanke" 7.-9.2.2003 Nurmeksessa Sotinpuron ampumaleirialueella. Harjoitusvuorokaudet (2) ovat korvaavia kertausharjoitusvuorokausia. Varsinaiseen harjoitukseen osallistuvien määrä on rajoitettu 45 henkilöön. Ota mukaan mahdollisesti jo aiemmin saamasi maanpuolustus-kortti.

Ohjelmaan sisältyy hiihtovaelluksen ohella reserviläisten toimintakykyä ylläpitäviä ja lisääviä tehtäviä sekä ampumakoulutusta. Taktisen tehtävän aihe on jääkärijoukkueen hyökkäys. Harjoituksessa liikutaan kolmimiehisin partioin. Sen vuoksi pyydetään ilmoittautumisen yhteydessä nimeämään partiot. Järjestäjät muodostavat yksittäisistä kurssilaisista partioita ja täydentävät vajaita. Järjestäjät toimittavat majoituskaluston harjoituksen leirialueelle.

Kokoontuminen: perjantaina 7.2.2003 klo 19.00 Nurmeksien Sotinpuron ampumaleirialueella Yöttäjän leirikeskukseen, jossa välittömästi käskynjako.

Varusteet: hiihtovarustus, kahden vuorokauden muona, majoitusvälineet telttamajoitusta varten, puukko, retkisaha, kirves, tulitikut, suunnistusvälineet, varavaatetus, pyyhe, keitto- ja ruokailu- välineet, otsa- tai taskulamppu, muistiinpanovälineet ja ensiaputarvikkeet.

Kurssin päättymisen: "Operaatio Umpihanke" päättyy su 9.2. klo 15.00 mennessä Yöttäjän leirikeskukseen sotilaskodissa järjestettävään seuranta- ja päätöskahvitilaisuuteen. Leirikeskukseen on järjestetty myös saunominen.

Ilmoittautuminen: ehdottomasti perjantain 24.1.2003 mennessä Are Pyökkäselle puh. 040-5581636 tai Antti Langille puh. 040-5883525 tai sähköpostiosoitteeseen antti.lanki@oyk.pkky.fi Osanottomaksu: 25 € / henkilö maksetaan Nurmeksien Reserviupseerit ry:n tilille 110330-202216 ilmoittautumispäivään mennessä tai se peritään kurssin alussa.

Ajo-ohje: Valtatie 6:n ja kantatie 75:n risteyksestä Kuopion suuntaan 18,5 km, josta viitoituksen Sotinpuron harjoitusalue / Sotinpurontie – suuntaan, puomilta edelleen viitoituksen Yöttäjänjärvi / Ampumaleirialue – suuntaan kunnes tulet varikoris- teykseen, josta oikealle Yöttäjän leirikeskukseen.

TERVETULOA!

Eväskuappi, Polvijärventie 14, 83700 Polvijärvi,
P. 013-631 544, 0400 383 843

Automyynti Auto-Expertti, Haavikontie 33, Polvijärvi,
p. 013- 631 898, 0500 572 211

Itä-Suomen Metsä- ja kiinteistöpalvelu Ikv, puh. 126 751
Tramako Oy, Karttulantie 4 B, 80400 Ylämylly

Karjalan pojat

Vuoden 2003 ilmestymisaikataulu

Lehti	Aineisto	Ilmestyy
1/2003	pe 31.01.	ke 19.02.
2/2003	pe 23.05.	ke 11.06.
3/2003	pe 12.09.	ke 01.10.
4/2003	pe 28.11.	ke 17.12.

EI VARA VENETTÄ KAADA!

Voit vaikuttaa nyt myös suoraan rahallisesti ja tukea maakuntamme vapaaehtoista maanpuolustustyötä ja sen tiedottamista. Karjalan Pojat -lehden lahjatili on 577005 - 288664.

VILKAISE VERKKOON!**Koukkaa kotisivuillemme:**

- * www.pkreservi.fi
- * www.mpkry.fi
- * www.mil.fi
- * www.mil.fi/rauhanturvaajat
- * www.suomensotilas.fi
- * www.vpu.fi
- * www.maanpuolustusyhtio.fi/reservilainen

PIIRITOIMISTO

PL 1, 80401 YLÄMYLLY
puh. 013-851 518, fax 013-852 518
gsm 0400-192 149, e-mail: toimisto@pkreservi.fi
Toiminnanjohtaja Tenho Ilvonen
Katajakuja 2 C 13, 80400 YLÄMYLLY
puh. 013-851 518, gsm 0400-192 149

Seuraava lehti:

**Aineiston jättö:
viimeistään 31. tammikuuta 2003.
Karjalan pojat 1/2003 ilmestyy 19.2.2003.**

Karjalan pojat

Pohjois-Karjalan reservipiirien tiedotuslehti
Osoite: Väinö Mononen, Haapalahdentie 436,
81295 HAAPALAHTI
Päätoimittaja: Väinö Mononen, puh. 050-349 5493 tai
puh./fax (013) 774 944
Sähköposti: vaino.mononen@pp.inet.fi tai
toimisto@pkreservi.fi
Kotisivujen osoite: www.pkreservi.fi
Lehden toimituskunta:
Pauli Turunen, puheenjohtaja
Kaisa Kajo
Tarmo Nenonen
Matti Puoskari
Jaakko Laukkanen
Tenho Ilvonen
Väinö Mononen
Sivunvalmistus: LiperLaser, Liperi
Painotyöt: Suomen Painotuote, KM-Yhtymä, Joensuu

BROMAN
Group

INTERSPORT
kesport

PKS KotiVihreä
Valitse, niin muut eivät valitse puolestasi

Pohjois-Karjalan Sähkö Oy
PL 141, 80101 Joensuu puh. (013) 2663 311

Kauppakatu 23 b JOENSUU, puh. 120 520

Porokylän Leipomo Oy

TUOREET • KÄSINTEHDYT • RUNSASKUITUISET
KYRÖNRANNANKATU 2, 75500 NURMES, P. 013 - 461 495

KIKKIK CITYMARKET

POSITIVISTA PAINOVOIMAA
SUOMEN PAINOTUOTE
Käsitteillä Oy
Pöytäkatu 8, 80130 Joensuu

Prisman Kultra

KAUPPAKESKUS PRISMA, JOENSUU, PUH. 127 820

8-21 KAUPPAKATU 8-18

FINNAIR

KONTIOLAHDEN OSUUSPANKKI

FOTO Vuojärvi

KESKUSKUJA JOENSUU PUH. 013-123 595

Canon Keskus artema
Kuurnankatu 27, puh. (013) 255 660

MAAKUNNAN RAKENTAJA
VUODESTA 1984

Rakennustoimisto EERO REIJONEN OY
PL 1, 83101 LIPERI, PUH. (013) 651 905

HL-STEEL

Rahtikatu 14, 80100 Joensuu
Puh. 013-129 900 Fac. 013-123 595

LAKAN BETONI
JOENSUUN TEHTAAT
Pamilonkatu 15, 80100 Joensuu
puh. (013) 416 2200, fax (013) 416 2260

KIITOLINJA

TÄYDEN PALVELUN LOGISTIIKKATALOSTA
• Koko- ja osakuormakuljetukset • Lämpösäädellyt kuljetukset
• Kappaletavarakuljetukset • Varastointipalvelut
Soita ja kysy lisää!
Suomen Kiitoautot Oy
Lukkotie 9, 80100 JOENSUU puh. 010 520 5800 Leväsentie 5, 70700 KUOPIO puh. 010 520 5700

ELMO SPORT HIKEÄ. EI KYYNLEITÄ
ERA-URHEILU
Kauppakatu 18, Joensuu, puh. (013) 227 211 Kiteentie 9, Kitee, puh. (013) 285 288

LEHTOSEN LIIKENNE OY
TEOLLISUUSKATU 6, 80100 JOENSUU 10, PUH. (013) 224 493

SUOMEN MATKATOIMISTO

JOENSUUN OSUUSPANKKI

Lukkorengas oy
HELA JA LUKKO
Walforsinkatu 6, 80100 Joensuu
Puh. 013-120 990, fax. 013-120 477

SÄHKÖINSTO
Mikko Heino Oy
Lylykoskentie 5, 80130 Joensuu
Puh 013-120 540. Telefax 013-120 541

JUKOLA

Nordea
Pohjois-Karjalan konttorit

Taksiliikenne
J. TOLVANEN
Juuka ☎ 0400 279 340
Sotaveteraani-invalidialennukset

Stemma
Kalustetalo Surakka

Pilkontie 7 80130 JOENSUU, puh. (013) 122 179

POHJOIS-KARJALAN KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ

AUKTORISOITU TILITOIMISTO TIETOKATE

Siltakatu 18, (4. krs.), 80100 JOENSUU, puh. (013) 255 655

KARJALAINEN

POHJOIS-KARJALAN AMMATILLINEN AIKUISKOULUTUSKESKUS

tikka...com

Karjalaisen Kulttuurin Edistämisseätiö

PKO

PL 102, 80101 Joensuu
<http://www.s-kanava.net>

TILINTARKASTUS M. HAAPALAINEN OY

Torikatu 9 B 4. krs, 80100 Joensuu
(013) 226 391